אונזער קאמף פיהרען מיר פאר די רעכט און זיכערהייט פון די דייטשע יודען

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT פרייז 15 גראשען

(פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע 8 זעה זייט)

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 85	Łódź, Niedziela, 9 kwietnia 1933 r.	עלפטער יאהרגאנג	לאדז, זונטאג, י"ג ניסן תרצ"ג	№ 85

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

כשר לפסח

די בעוואוסטע יודישע
שאקאלאד - פאבריק

מאכט בעקאנט איהרע ג' קונדשאפט דאס צום בעפארשטעהענדן פסח איז זי פערזעהן מיט א רייכען אויסוואהל פון פערשידענע

שאקאלאד קארמעלעז כשר לפסח אפילו למהדרין מן המהדרין

„ZŁOTY RAJ"

אינהאבער ש. האלפעריץ

פערקויף-שטעלען:
פילסודסקיעגא № 50
זאוואדזקא „ 11
שרודמיעסקא „ 7

בעמערקונג: דאס אלעס ווערט אויסגעארבייט בהכשר גמור אונטער די השגחה פון אנשים כשרים ונאמנים.

כשר לפסח

הורט און דעטייל

רעיעל, גוט און ביליג קויפט מען נור

איז דער בעוואוסטער וויינהאנדלונג

ע. שיקיער, לאדז

פולנאצנא № 1, טעל. 107-84

דאס איז די עלטסטע פירמע אין לאדז, וואס עקזיסטירט זייט דעם יאהר 1865 און איז דורך איהר רעיעלע בעהאנדלונג דער געעהרטער קונדשאפט זעהר גוט בעקאנט.

די פרייזען זענען שטארק ערמעסיגט.

אייז פלאש ווייך פון 1.40 זל. אן | אלע סארטען כרמל-וויין

און קאניאק, ריינער האניג-מעהד, ווי אויך איז דא אויך לאגער מעהד פון פאר די מלחמה

די פיינסטע ליקיערען, עכטער שליוואוויץ, שפריט של פסח

נאטירליכער גוטער רויטווייך ספעציעל פאר צוקער-ליידענדע.

אלעם כשר לפסח! אלעם כשר לפסח!

כשר לחג הפסח | בעקאנטמאכונג | כשר לחג הפסח

די ביי-געגרינדעטע

פעראייניגטע בלויז כשר'ע פליישער אין לאדז

וואס געפינען זיך אונטער דער השגחה פון ראבינאט

מאכט בעקאנט דעם ג' פובליקום, אז צום איצטיגען פסח איז אונזער מעכאנישע וואורשטען-פאבריק פערזעהען מיט א גרויסען אויסוואהל פון פערשירענע

געריכערטע פליישען

כשר לחג הפסח אפילו למהדרין מן המהדרין

צו פערקלענערטע פרייזען

בעמערקונג: מיר מאכען אויפמערקזאם, אז אונזער עקספעדיציע אין דער פיליע אויף

ציגעל-גאס 6, טעל. 194-19

פיהרט אויס זאמטליכע בעשטעלונגען פאר אין און אויסלאנד אהן בעזונדערע קאסטען.

מיט אכטונג

די פעראייניגטע בלויז כשר'ע פליישער אין לאדז

אונזער פאבריק געפינט זיך: מיעלטשארסקיעגא 4, טעל. 230-45

פיליעס: זגערזשער 8 טעל. 230-46
„ אבדזשעיא 30 „ 230-47
„ ציגעל-גאס 6 „ 194-19

כשר לחג הפסח | כשר לחג הפסח

יודן!

האסט ערפילט דיין חוב לגבי ארץ-ישראל?

האסט דיך שוין בעזארגט מיט

ארץ-ישראל-פראדוקטען?

געה אין „תוצרת ארץ-ישראל"

שרודמיעסקא 3, טעל. 193-42

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז אין בלי-הענדען עלטער פון 42 יאהר געשטארבען אונזער חשוב'ער איבערגעגעבענער חבר

נ"ע אברהם יצחק שימאנאוויטש

פון קוטנא

די חברים ווערען געבעטען צו קומען צו דער לויה, היינט, זונטאג, 12 פארמ. פון פאזנאנסקיס שפיטאל, אויף אפצוגעבען דעם לעצטען כבוד.

ראט פון דער יור. דעמאקראטישער פאלקס-פארטיי אין לאדז.

ארץ-ישראל-

חרוסת

פון בני-ברק

געפאקט אין שאכטלען שוין אנגעקומען צו בעקומען אין

„תוצרת ארץ-ישראל"

לאדז, שרודמיעסקא 3

טעל. 193-42

1870

יין כשר לחג הפסח!

צוליב דעם קריזיס, האבען מיר פערקלענערט די פרייזען, נעמליך:

א פלאש גוטען ראדזינען-וויין פון 1.50 זל.

א פלעשעל שפריט של פסח פון 2.— זל.

אויך אלערליי אובגאר-ווייך און מעהד

צו מאנקורענץ-פרייזען

בעקומט מען נור ביי דער אלטער און רעיעלער פירמע

מ. ריפעל אלטער מארק 8

צענטראל-באד פון ה' אפענבאך

זאכאדניא 38, טעל. 138-51

טיילט מיט, דאס צוליב דעם קומענדען פסח, וועט פון היינט אן ביז'ן 15. אפריל איינשליסליך זיין טעטיג יעדען טאג אויסער די וואנעס

אויך די שוויץ-בעדער 1-טע און 2-טע קלאס

בעמערקונג: היינט זונטאג זענען די שוויצבעדער ערשטע און צווייטע קלאס ווי אויך וואנעס שוין טעטיג פון 6 א זייגער אינדערפרי.

גנבעלינען א קליינער קוואנטום פון

ארץ-ישראל-

מצות

קומט אין ארץ-ישראל-געשעפט

„תוצרת ארץ-ישראל"

שרודמיעסקא 3, טעל. 193-42

אויף יום-טוב

בעזארגט אייך מיט גוטע און ביליגע

דאמען-
הערען-
און קינדער-

שיך

פון דער בעסטער קוואליטעט פון דער פירמע

A. Ogórek, Zawadzka 11

נאך קורצע שווערע ליידען איז געשטארבען אין עלטער פון 69 יאהר מיין ליבער מאן, אונזער טייערער און אונפערגעסליכער פאטער, שוויגערפאטער, גראספאטער, שוואגער און אנקעל

נ"ע יצחק ב"ר ישראל ז"ל

גרינבוים

(הנקרא איטשע פאביאניצער)

די לויה קומט פאר היינט, זונטאג, דעם 9 אפריל 1933 12 א זייגער בייטאג פון טרויער-הויז זגערזשער 17, וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

1872

אויגען - קליניק

מיט שטענדיגע בעטען פון

Dr. B. Donchin

פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72

נעהמט אן שטענדיגע אויגען - קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אוונד.

בשורה טובה פאר דער לאדזער יודישער בעפעלקערונג!

די בעוואוסטע וויין-פאבריק פון

מ. ליפסקער, ציגעל-גאס 5
טעל. 190-46

האט צוליב'ן קריזיס פערקלענערט די פרייזען און פערקויפט

א גוטע פלאש רייניגעם ראדזינעס-וויין

כשר לפסח א קווארט 1.50 זל. א באטשינקע 0.6 1.20 זל.
ווי אויך א קווארט מאשטש ראדזינקעווער
א קווארט 1.80 זל., א באטשינקע 1.35 זל.
ווי אויך פון פערשידענע וויינען, ליקיערען, קאניאקען, שפירט שליפאוויץ, מעהד כשר לפסח, כרמל-וויין צו פערקלענערטע פרייזען, ווי אויך בעוואוסטער אונגאר-וויין פון דער פירמע
י. מ. גוטער א קווארט 5.50 זל., א באטשינקע 3.75 זל.
אויף פערלאנג פון די ג' קונדען ווערען די בעשטעלונגען אבגעשיקט אהיים.

כשר לחג הפסח! מיט אכטונג מ. ליפסקער
ציגעל-גאס 5, טעל. 190-46.

די פערוואלטונג פון צענטר. סוחרים און פאבריקאנטן-פערבאנד אויף לאדזער וואיעוואדזטווע
10 פיעטריקאווער 10

מאכט בעקאנט די מיטגלידער, אז אין הסכם מיט'ן פאראגראף 27 פון די פעראיינס-סטאטוטען וועט זונטאג, דעם 23-טען אפריל צום ערשטען טערמין אין פעראיינס-לאקאל פיעטריקאווער 10 פארקומען

די יערליכע אלגעמיינע פערזאמלונג

מיט פאלגענדער טאג-ארדנונג: 1) ערעפנונג פון דער פערזאמלונג; 2) וואהלען פון א פארזיצענדען; 3) פארלעזען די פראטאקאלען פון דער פאריגער פערזאמלונג; 4) פארלעזען דעם בעריכט און די פעראיינס-טעטיגקייט פאר'ן יאהר 1932; 5) פארלעזען די פראטאקאלען פון דער רעוויזיאנס קאמיסיע; 6) פארשטעלען דעם בודושעט פאר'ן יאהר 1933; 7) בעשטעטיגען דעם בודושעט פאר'ן יאהר 1933; 8) וואהלען פון א פערוואלטונג; 9) פרייע פארשלאגען.

בעמערקונג: 1) אין פאל אויב ס'וועט נישט ערשיינען די געהעריגע צאהל מיטגלידער צום ערשטען טערמין, קומט די פערזאמלונג פאר אין זעלבען טאג 6 א זייגער נאכמיטאג צום צווייטען טערמין בײַ יעדע צאהל אנוועזענדע מיטגלידער (לויט'ן פאראגראף 32). 2) פארשלאגען צו דער אלגעמיינער פערזאמלונג דארפען אריינגעטראגען ווערען שריפטליך צו דער פערוואלטונג ביז'ן 19-טען אפריל 1933. (פאראגראף 29). 1869 די פערוואלטונג.

גערעלש. פון פריינד פון העברעישן אוניווערזיטעט אין ירושלים, לאדזער אפטיילונג

זאל פון לאדזער שטאט-ראט, פאמארסקא 16

דאנערשטאג, דעם 1-טן טאג חול המועד פסח, דעם 13 אפריל ה. י. פינקטליך 8.30 אוונט קומט פאר

א פייערליכע אקאדעמיע

געווידמעט דעם 8. יארטאג פון דער ערעפנונג פון העברעאישען אוניווערזיטעט אין ירושלים. סון רעדעס האלטען ארויסטרעטען:
אדוו. א. לעווינסאן, ווארשא (יודיש) ד"ר. מ. בראנדשטעטער, ד"ר ס. ברוידע, (פויליש) ד"ר. א. מארמאראשער (העברעאיש).
אין ארטיסטישען טייל: נעמען אנטייל: די העברעישע דראם.-סטודיע און דער כאר פון „שיר" אונטער דער אנפיהרונג פון דירעגענט פראפ. י. פיוווישים
ביים קלאוויר: פ. לאקס-סאוואלסקא.

בילעטען פון 35 גר. ביז 2.50 צו בעקומען אין „תוצרת הארץ" שרודמיעסקא 3, קונסט-סאלאן פון וואלענבערג, פיעטריק. 117, און אין טאג פון דער אקאדעמיע פון 4 זייגער נאכמיטאג אין בנין פון שטאט-ראט.

מאשין-מצות
פון די פעראייניגטע
בעקער-מייסטער
אל. קאשטשושקי 11
טעל. 141-08

איז ווי יעדעס יאהר אויך היי-יאהר מעגליך, מיר עמפפעהלען דעם ג' פובליקום די בעריהמטע און בעסטע מיט זייער נעשמאקהאפטיגקייט מאשין-מצות פון די בעסטע ערשטע סארט מעהל, וואס געפינט זיך אונטער דער שטרענגער השגחה פון יאנאווער רב הרה"ג ש"י וואפנער.
צו בעקומען ביי אונז יעדען קוואנטום מצות ואנשער פון אייגענע אווען. די פרייזען זיינען ערמעסיגט און צוגעפאסט צו דער היינטיגער צייט.
צענטראלע: אל. קאשטשושקי 11
טעל. 141-08.
ה' מ. יעלין, פיעטריק. 24, טעל. 173-46
ה' שקלארוש, וואלבארסקא 22 „ 139-67
ה' ו. י. ווייגבערג, שוו יאקובא 4 „ 129-69
יחזקאל קירשבוים, זיבנא 11, „ 151-50

אונגער-וויין
איז ביי מיר זעהר ביליג!

אונגער-וויין נומער 14 א קווארט	3,75 א באטשינקע	2.50
ריינער אלטער אונגאר-וויין	„ 5,50	„ 3,75
ריינער טאקאיער וויין נאטור-זיס	„ 6.—	„ 4.—
א קווארט צמוקים כשר לפס"ג	„ 1,50	
מעהד 1-טע סארט	„ 2.—	„ 1,50

אויך כרמל מיט 10 פראצ. ביליגער ווי איבעראל
ווי אויך פערשידענע
גוטע ווייבען מעהד, שפירט און ליקיערן
אלס כשר לפסח
מיט די ביליגסטע פרייזען.
מיט אכטונג יצחק מאיר גוטער
19 נאוואמיעסקא 19, טעל. 215-83

די מאשין-מצות
פון דער מעכאנישער בעקעריי ביי דער בעוואוסטער ציקערניע
נ. וויינבערג
אונטער דער השגחה פון יאנאווער רב
38 פיעטריקאווער 38
טעלעפאן: 143-82
מאכט בעקאנט דער ג' קונדשאפט, אז צוליב די קאלאסאלע בעשטעלונגען, הערט נעבעטען וואס פריהער צו קומען נאך מצות, כדי אוויסצוגיין צו קענען לויט'ן וואונש צו צושטעלען.
קאנקורענץ-פרייזען!
בעמערקונג: די מצות און מצה-מעהל זענען געפאקט און פערזעהען מיט אונזער פירמע.
ווי אויך שוין צו בעקומען
יום-טוב'דיג מאקאראן.

דאס לאנגיאריגע בעקאנטע און רעעלע 3
טוך און קארט-געשעפט
Herman WŁOSKI
(עקזיסטירט פון 1910)
לאדז, נאוואמיעסקא 3, טעל. 114-92
פראנט 2-טער שטאק
בעזיצט אויף לאגער צום פריהלינג און זומער-סעזאן דעם גרעסטען און שענסטען אויסוואהל פון די
ביליגסטע הערען און דאמען-שטאפען
אין זעמטליכע פארבען און מוסטערן פון ענגלישע. ביליגער.
טאמאשאווער סחורות א.א. געגנויע פאבריק-פרייזן!
געדענקט די אדרעס! קומט און איבערציינגט אייך!
רעעלע פעהאנדלונג! — ביליג און גוט!

Dr.
Wajnberg
ספעציאליסט פון לונגען- הארץ- און סקלעראז-קראנקהייטען
ציגעל-גאס 11, טעל. 126-02
נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–4 און 8–9 אוו.

פאר
גאלד, בריזשוטעריע
און לאמבארד-קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא,
פיעטריקאווער 7.

Dr. med. J. SCHORR
פון IWONICZ
ספעציאליסט
פאר הארץ און סקלעראזע-קראנקהייטען
וואוינט יעצט אין לאדז
גדאנסקא 11 טעל. 226-85
נעמט אן טעגליך פון 4–6 נאכמיטאג.

פאר
מאגענליידנדע
ראבארבער-וויין
אין רימא-קוואליטעט
צו ביליגע פרייזען
צו בעקומען אין וויינהאנדלונג פון
E. SZYKIER
Północna 1, tel. 107-84.

אויגען קליניק
מיט שטענדיגע בעטען
Dr. med. G. KRAUSZ
פיעטריקאווער 86, טעל. 204-74.
אויפנאהמס-שטונדען פון 9.30 ביז 7 אוו.

גייטען ברילען און בינאקלען
נאר 50 גראשען.
אויף לאגער פערש. ברילען און גלעזער
M. J. HERSZKORN, Śródmiejska 1.

ויין כשר לחג הפסח!
ווער עס וויל הנאה האבן פאר זיין געלד און האבן א עונג-יום-טוב זאל קומען צו דער בעקאנטער וויין-פירמע
בריסטאווסקי, בזשעזינער 9
וואו מ'בעקומט ביליגען און גוטען וויין.
א פלאש גוטען וויין כשר לפסח"ג פון 1.30 א פלאש
און א פלאש מעהד פון 1.40 אן.
א פלעשעל שפירט של פסח פון 2 זל.
קומט און איבערציינגט אייך! מיט אכטונג
יחיאל מאיר בריסטאווסקי
9 בזשעזינער 9

ויין כשר לפסח
ווער עס וויל הנאה האבען פון זיין געלד און א אמת'ן עונג יום-טוב זאל זיך איבערציינגען, אז נאר ביי דער פירמע „ראגרעס" אינהאבער זלמן גוטער בעקומט מען גוטען און ביליגען
ראדזינעס-וויין און מעהד כשר לפסח

א קווארט מאשטש ראדזינקעווע	2.00 — א באטשינקע	1.45
א קווארט נומער 6 — —	2.25 — א באטשינקע	1.60
א קווארט נומער 7 — —	2.55 — א באטשינקע	1.80
א קווארט נומער 8 — —	2.80 — א באטשינקע	2.00

א פלאש גוטען מעהד 2,00 זל.
אויך אלע אנדערע סארטען וויין און מעהר צו ביליגע פרייזען.
וויין- און מעהר-פאבריק
פירמע „פראגרעס"
אינהאבער: זלמן גוטער
חורט-פערקויף: אלטער-מארק 2
ענצעל-פערקויף: אלטער-מארק 1 טעל. 184-82
אלע סארטען ווייך און מעהד פון אונזער פירמע ביי ה' פולווערמאכער, גרינער-מארק 6.

באר „גאסטראנאמיע"
פיעטריקאווער 45, טעל. 212-17
אינה. ז. הערשל קאוויטש
איז פערזעהן מיט פערשידענע געטראנקען
אלץ כשר לפסח!
וויין, שפירט, ליקערען, שליפאוויץ, ווי אויך פערשידענע גוטע וויינען און מעהד פון די פירמען א. ליבערמאן, ווארשא און פירמע ה. ליבערמאן, לאדז
אלץ צו פאבריקס-פרייזען.
בעמ. הויפט-פערקויף פון פערש. כרמל-וויינען און קאניאקען רעעלע און פינקטליכע בעהאנדלונג.

Dr. med.
H. SZUMACHER
הויט און ווענערישע קראנקהייטען
פיעטריקאווער 56, טעל. 148-62
נעמט אן פון 9-6 ... פון 4-1½ ... ביז 1 ... 10

שניידער!
צו בעקומען
קע רש,
סמווערא 15

קמח חטים כשר לפסח
תחת השגחת הראבינאט דפה
אונטער דער אויפזיכט פון היגען ראבינאט איז אונזער מיהל געכשר'ט און אזוי ווי ס'פאריגע יאהר, וועלען מיר דאס שענסטע מעהל צושטעלען פאר אונזערע ג' קונדען, דערפאר נישט צו פערגלייכען מיט דער פראווינץ, וואס אויסער שלעכטעס מעהל און נישט שעהנעס, קענען זיי ביי דער ליפערונג נישט נאכקומען אזוי ווי מיר, וואס ערפילען יעדענס פערלאנג.
מיט אכטונג
„ELEKTROMŁYN"
Łódź, Zakątna 47, tel. 147-40.
בעמ.: בעשטעלונגען ווערען אנגענומען פערזענליך אדער טעלעפאניש 147-40.

אלע דארפען וויסען!
צום זומער סעזאן בעקומט איהר
רעשטען
פון די בעסטע קוואליטעטען ביליגער. טאמאשאווער און אנדערע נייעסט - מאדערנסטע מוסטערן פון הערען- און דאמען-שטאפען
פאר מענער אויף אנציגער, אויף פאלטענס
מיט 30% ביליגער
קומט און איבערציינגט אייך!
פאר דאמען אויף פאלטענס, אויף קאסטיומען
געדענקט דעם אדרעס
נאר ביי
R. SZCZĘŚLIWY
5 נאוואמיעסקא 5, פראנט, 2. שטאק.

מאדערן | צום איצטיגען פרילינג-סעזאן | ביליג
— עמפפעלט —
מענער-קאפעלושן
אין א גרויסען אויסוואהל די נייעסטע פארבען און פאסאנען דער לאנג-יעהריגער קאפעלושן-ווארשטאט
י. שווארצבערג,
פיעטריק. 50 אין הויף
בעמערקונג: רעפאראטורן ווערן פינקטליך און רעעל אויסגעפיהרט.
פראקטיש | דויערהאפט

בעקאנטמאכונג.
די שוויץ-באד און וואנעס
פון B. Wilmański
אין לאדז, זגערזשער 86
מאכט בעקאנט, דאס היינט, זונטאג, דעם 9-טען אפריל 1933 וועט די באד און די וואנעס זיין טעטיג א גאנצען טאג.

מוראדיגע אכזריות'ן פון די היטלער-באנדעס

דאס פייניגען אומשולדיגע יודען שטעהט גאר נישט אפ פון דער אינקוויזיציע

א בינטעלער אפיציעל-נאטירטע פאקטען

בערלין, 8. (ספּ. טעל.) דער פּוילישער געזאַנדטער ביי דער דייטשער רעגירונג ד״ר אַלפרעד וויסאָצקי, אינטערווענירענדיג ביים מיניסטער גירינג וועגען ענטשעדיגונג פאַר פּוילישע בירגער אין דייטשלאַנד — האָט פאָרגעשטעלט עטליכע בולטע פאַקטען פון שרעקליכער פּייניגונג פון פּוילישע בירגער דורך היטלעריסטען און מיטגלידער פון דער הילפס-פּאָליציי.

דער געזאַנדטער וויסאָצקי האָט קודם-כל אָנגעוויזען אויף דעם פאַקט מיט'ן פּוילישען בירגער חיים יהודה סאַפּיר, וואָס וואוינט אין בערלין.

דער דאָזיגער סאַפּיר האָט געהאַט אַ קאָנפליקט מיט אַ דייטש קורס וועגען 850 מאַרק, און געריכט האָט סאַפּיר דעם פּראָצעס געוואונען.

דעם 30 מערץ איז צו סאַפּירן אין דער וואוינונג געקומען קורס אין אַ מונדיר פון די היטלעריסטען און פערלאַנגט די 850 מאַרק. סאַפּיר האָט זיך אָפּגעזאָגט צו געבען דאָס געלד און קורס איז אַוועק, כדי מיט 2 שעה שפּעטער צוריקצוקומען מיט עטליכע היטלעריסטען און אַ פּאָליציאַנט, וועלכע האָבען איהם אָפּגעפיהרט אין די היטלערישע קאַזאַרמען, דאָרט האָט מען סאַפּירן אויסגעצויגען אויף אַ באַנק, איינער האָט זיך איהם אַרויפגעזעצט אויפ'ן קאָפּ און דער צווייטער אויף די פיס און מ'האָט איהם אָנגעהויבען שלאָגען מיט גומי-שטעקענס, שטאָלענע פּרענטעס און סתם שטעקענס.

יעדע עטליכע מינוט בעת'ן שלאָגען, האָט קורס געפרעגט סאַפּירן צי ער וועט בעצאָהלען די 850 מאַרק, דער צושלאָגענער און האַלב טויטער סאַפּיר האָט אָנטעלעפאָנירט צו זיין פרוי, אַז די זאָל אויסצאָהלען די סומע. פרוי סאַפּיר האָט אָבער דאָס נישט געטון, נאָר איז אַוועק אין פּוילישען גענעראַל-קאָנסולאַט. אַ דאַנק דער אינטערווענץ פון קאָנסולאַט איז ערשט סאַפּיר בעפרייט געוואָרען נאָכדעם ווי סאַפּיר איז אַדורכגעגאַנגען אַזעלכע טאָרטורען פון דאָנערשטאָג ביז שבת נאָכמיטאָג.

איידער סאַפּיר איז בעפרייט געוואָרען האָט מען איהם געצוואונגען אונטערצושרייבען אַ דעקלאַראַציע אַז ער איז אין די היטלערישע קאַזאַרמעס גוט בעהאַנדעלט געוואָרען.

די אונצעהליגע וואונדען ביי סאַפּירן האָבען פעסטגעשטעלט די דאָקטוירים גאַווראָנסקי, קרוטשקעוויטש און דער דאָקטאָר פון קאָנסולאַט קאַלינאָווסקי. אָבער נישט קוקענדיג אויף אַלערליי אינטערווענצען און בעמיהונגען האָבען די אַמטליכע דאָקטוירים צו וועלכע מ'האָט זיך געווענדעט, אָפּגעזאָגט אויסצושטעלען סאַפּירן אַ צייגניש.

דער צווייטער קרבן פון די היטלערישע באַנדעס איז געווען משה עהרליך וואָס שטאַמט פון סאַמבאָר און וואוינט אין בערלין.

דעם 1 אַפּריל 9 אין אָווענד נאָכ'ן שליסען זיין מאַנופאַקטור-געשעפט האָט עהרליך אַראָפּגענומען פון זיין פענסטער דעם פּלאַקאַט וואָס רופט צו באָיקאָטירען יודען. נאָך עטליכע מינוטען זענען אָנגעקומען פינף מונדירטע היטלעריסטען און האָבען פערשלעפּט עהרליך'ן אין נאָהענטען רעסטאָראַן, וואו ס'האָבען זיך געפינען נאָך אַ צוויי צעהנדליג היטלעריסטען.

דאָ האָט מען געצוואונגען עהרליך'ן אַראָפּצוציהען די הויזען און די אונטערוועש און אין אַזאַ פּאָזיציע האָט מען איהם געהייסען בלייבען איבער אַ שעה צייט און דאַן האָט מען איהם געהייסען אַרונטערגעהן אונטערן טיש און בלייבען 2 שעה. דאַן האָט מען עהרליכ'ן געבּרענגט אין די היטלערישע קאַזאַרמעס און איהם אַראָפּגעפיהרט אין קעלער, דאָרט האָט מען איהם שרעקליך געשלאָגען, צוואַנציג פּאָליציאַנטען האָבען איהם געשלאָגען, געקאָפּעט ביז ער האָט פערלוירען דאָס בעוואוסטזיין, מ'האָט איהם אויך בערויבט אַלץ וואָס ער האָט געהאַט. אין קעלער איז עהרליך געזעסען ביז אין דער פריה. פאַר'ן בעפרייען האָט ער געמוזט אונטערשרייבען אַ דעקלאַראַציע אַז מ'האָט איהם גוט בעהאַנדעלט.

דאַן ווערט נאָך דערצעהלט ווי אַזוי מ'האָט אויף אַ שרעקליכען אופן צעשלאָגען דעם בעאַמטען פון קאָנסולאַט אין עסען.

אַזוי זעהט אויס די טאָגאַל-טאַבלעטקע

אויסערלעך אונטערשיידעט זיך די טאָגאַל-טאַבלעטקע נור מיט די אויסגעפּרעגטע שוצמאַרקע, וואָס אַנבעלאַנגט אָבער איר כעמישען צוזאַמענשטעל און הייל-ווירקונג איבערשטייגען די טאָגאַל-טאַבלעטקיס בעדייטענד אַנדערע הייל-מיטעל. איבער 6000 דאָקטוירים דאַרונטער אַסך בעריהמטע פּראָפעסאָרען האָבען מיט אַנערקענונג בעשטעטיגט די גוטע ווירקונג פון טאָגאַל. די טאָגאַל-טאַבלעטקיס ווירקען שנעל און גוט ביי רעוומאַטישע שמערצען, פּאָדאַגרע, נערווען- און קאָפּ-שמערצען, גריפּע און ערקעלטונגען. אין אַלע אַפּטייקען.

Togal

אויטענטישע מאטעריאלען וועגען יודען-פייניגונגען אין דייטשלאנד

וואַרשאַ, (יט״א). אין צוזאַמענהאַנג מיט די אָפיציעלע דייטשע הכחשות אַז אַלע מעלדונגען וועגען שלאָגען און פּייניגען יודען אין דייטשלאַנד זענען אויסגעטראַכט, איז די וואַרשעווער יט״א אימשטאַנד מיטצוטיילען וועגען אויטענטישע פאַקטען פון פּייניגען פּוילישע יודען אויפ'ן סמך פון אָפיציעל פּראָטאָקולאַריש פעסטגעשטעלטע ערקלערונגען.

1. אין פּוילישען קאָנסולאַט אין קויזדין האָט זיך געמאָלדען פרוי רעגינאַ וואַכנער, וועלכע האָט פּראָטאָקולאַריש מיטגעטיילט פאָלגענדעס: איהר שוואָגער משה וואַכנער וועלכער איז אַ געשעפטס-אייגענטימער אין עלבלינגען, איז אַרעסטירט געוואָרען דעם 13-טען מערץ דורך אַ היטלעריסטישע אָפּטיילונג. מיט 2 שעה שפּעטער איז אַרעסטירט געוואָרען דער פּוילישער בירגער בירנבוים. אין וואַכנערס געשעפט האָבען די היטלעריסטען צוגענומען אייניגע האַנדעלס-ביכער און די קאָרעספּאָנדענץ. דעם 16-טען מערץ האָט פרוי וואַכנער בעזוכט איהר אַרעסטירטען שוואָגער, וועלכער איז געווען אינגאַנצען פערבאַנדאַזשירט, לויט וואַכנערס ערקלערונגען האָט מען איהם אין דער היטלעריסטישער קוואַרטיר געשלאָגען מיט אייזערנע שטאַנגען ביז ער פלעגט פערלירען דאָס בעוואוסטזיין. דאַן פלעגט מען איהם אָפּמינטערען מיט וואַסער און אויפסניי שלאָגען. אַזוי דאָס ער האָט זיך נאָכדעם נישט געקאָנט ריהרען פון אָרט. אויפ'ן קאָפּ האָט וואַכנער 7 וואונדען. פרוי וואַכנער האָט געזעהן אַז זיין אַנצוג, וועש און נאָז-טיכעל זענען געווען דורכגעווייקט מיט בלוט. משה וואַכנער האָט געבעטען מען זאָל איהם שיקען אין שפּיטאָל. די פּאָליציי-מאַכט האָט אָבער נישט איינגעשטימט.

צוזאַמען מיט וואַכנערן האָט זיך אין דערזעלבער תפיסה-קאַמער געפונען דער פּוילישער בירגער ריימער, וועלכער איז אונטערוועגס אַרעסטירט געוואָרען און שווער צושלאָגען געוואָרען דורך היטלעריסטען.

2. אין תפיסה אין בויטען שמאַכטען עטליכע צענדליג יודען, דערונטער 9 פּוילישע בירגער, די אַרעסטירטע ווערען געהאַלטען אין פּרעווענץ-אַרעסט מיט'ן אויסרייד, דאָס מען וויל זיי כלומרשט אונמעגליך מאַכען צו פיהרען אַ „קאָמוניסטישע אַגיטאַציע".

דער פּוילישער קאָנסול האָט איבערגעגעבען אַ פּראָטעסט דער לאָקאַלער דייטשער מאַכט געגען האַלטען אין תפיסה פּוילישע בירגער, וועלכע זענען נישט בעגאַנגען קיין שום פערברעכען.

3. אין פּוילישען גענעראַל-קאָנסולאַט אין פראַנקפורט אַם מיין, האָבען זיך געמאָלדען די פּוילישע יודען יעקב און הערמאַן גרינבוים, מ. אָרמיאַנער, נתן שפּאַק, און לייב גליקשטיין, וועלכע האָבען פּראָטאָקולאַריש פעסטגעשטעלט, דאָס צוזאַמען מיט אַ רייה אַנדערע יודען זענען זיי אַרויסגעפאָדערט געוואָרען אין דער היטלעריסטישער הויפּט-קוואַרטיר אין וואָרמס, וואו מען האָט זיי מערדערליך געשלאָגען, אַזוי דאָס זיי מוזען זיך נאָך אַ לענגערע צייט קורירען, די געליטענע האָבען בייגעלעגט מעדיצינישע צייגנישען.

4. דער פּוילישער גענעראַל-קאָנסולאַט אין פראַנקפורט האָט געפאָדערט דורכצופיהרען אַן אויספאָרשונג וועגען די אַנטי-יודישע געשעהענישען אין וויסבאַדען. אייניגע פון די געליטענע, ווי די פּוילישע בירגער משה לייב ווימאַן, און חיים פרויס האָבען פּראָטאָקולאַריש פעסטגעשטעלט זענען זיי בלוטיג צושלאָגען געוואָרען דורך היטלעריסטען. די אָנפאַלען אויף יודען האָבען זיך נאָכדעם ווידער איבערגעחזרט.

די דריטע און פערטע נאָטען פון דער פּוילישער געזאַנדשאַפט אין בערלין וועגען די אַרויסטרייבונגען געגען פּוילישע יודען, ענטהאַלטען די בעשרייבונגען פון שרעקליכען פּייניגען יודען אין קעלן, דאָרטמונד, דויסבורג, כעמניץ, ברעסלוי, קייזערסלויטערן, אַלטענבורג, בערלין, דונעדטלאַקען, דרעזדען, מאַרקט-רעדוויץ, מינכען, פּלוען, האַמבאָרן, שטעטין און אַנדערע. פון די אָנגעגעבענע פאַקטען שטעלען זיך די האָהר קאַפּויר צוליב דער ווילדקייט פון די היטלער-האָרדעס.

סענסאציאנ. דיפּלאמאטישער איינפאל?

פאר'ן „אנשלוס" זאל דייטשלאנד אוועקגעבען מזרח-פרייסען

פּאַריז, 8 (ספּ. טעל.)

דער „איל. ק. צ." דערוויסט זיך פון פּאַריזער דיפּלאָמאַטישע קרייזען וועגען אַ סענסאַציאָנעלען פּראָיעקט, וואָס איז אַרויסגערוקט געוואָרען דורך די נישט-אָפיציעלע ענגלישע ספערען.

די גרויסע מלוכות זאָלען מספים זיין אויפ'ן עסטרייכיש-דייטשע אנשלוס און דייטשען זאָלען צוריקבעקומען די קאָלאָניעס. דערפאַר זאָל מזרח-פּרייסען איבערגעגעבען ווערען אונטער דער סובעריניטעט פון ענגלאַנד און זאָל ווערען אַ בריטישע דאָמיניום, אַזוי אַרום זאָל געלעזט ווערען די פראַגע פון פּאָמערען.

קיין דייטשע פארשטעהער ווערען נישט אויפגענומען

מאַרסעל, 8. (ספּ. טעל.) אַזוי גוט ווי אין אַנדערע שטעט האָבען אַ רייה געשעפטען אין מאַרסייל אַרויסגעהאָנגען מעלדונגען, אַז זיי נעהמען נישט אָן קיין פאַרשטעהער פון דייטשע פירמען.

לארד רידינג ענטגילטיג רעזיגנירט

אלס פּרעזעס פון דער דייטש-ענגלישער געזעלשאפט

לאָנדאָן, 8. (ספּ. טעל.) לאָרד רידינג וועלכער האָט זיך מיט 10 טעג צוריק אָפּגעזאָגט אַלס פּרעזעס פון דער ענגליש-דייטשער געזעלשאַפט און אויף דער ביטע פון דייטשען אַמבאַסאַדאָר אין לאָנדאָן, פאָן העש, האָט ער זיך פון דער רעזיגנאַציע אָפּגעהאַלטען — האָט נעכטען פערעפענטליכט אַ בריף אין דער פּרעסע, אַז אַלס צייכען פון פּראָטעסט מוז ער אַלס יודען פערלאָזען די שטעלונג אַלס פּרעזעס פון דער דערמאָהנטער געזעלשאַפט.

אמעריקאנער דעלעגאט אינטערווענירט

וועגען די רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד

בערלין, 8. (ספּ. טעל.) דער אַמעריקאַנער דעלעגאַט נאָרמאַן דייוויס ווערט ערוואַרטעט אין בערלין היינט אין אָווענד. 3

אין די דייטשע קרייזען הערשט די מורא, אַז דייוויס וועט בעריהרען די רדיפות געגען יודען אין דייטשלאַנד. דייוויס זאָל אָנווייזען אַז די אַנטיסעמיטישע בעוועגונג האָט אַרויסגערופען אַ געוואַלדיגע פערביטערונג אין אַמעריקאַ.

דאס נישט דערהערט געווארענע

בערלין, 8. (ספּ. טעל.). פרייטאָג איז אַרויסגעטראָגען געוואָרען דער ערשטער אורטייל פון ספּעציעלען געריכט איבער אַ געוויסען דר. לייסטען. לייסטען איז פערמשפּט געוואָרען אויף אַ יאָהר טורמע פאַר פערשפּרייטען „פאַלשע" ידיעות וועגען די אכזריות'ן פון די שטורם-לייט געגען יודען.

יודישע סטודענטען ווערען ארויסגעיאגט פון די דייטשע אוניווערזיטעטען

ארנאלד צווייג אויסגעשלאסען פון שריפטשטעלער-פערבאנד

בערלין, 8 (יט״א טעלעגראַפיש)

לויט אַ מיטטיילונג פון בייערן, וועלען לויט אַ פעראָרדנונג פון מיניסטעריום, נישט אָנגענומען ווערען קיין יודישע סטודענטען אויף 3 מעדיצינישע פאַקולטעטען.

ווי די פראַנקפורטער צייטונגען טיילען מיט, זענען אין דאָרטמונד אויף דער אוניווערזיטעט בעזייטיגט געוואָרען אַלע יודישע סטודענטען, אויך אין קאַרלסרוהע זענען די יודישע דאָצענטען בעזייטיגט געוואָרען מיט געוואַלד. די לייפּציגער אוניווערזיטעט איז אינגאַנצען פריי פון יודען.

דער בעקאַנטער יודיש-דייטשער שריפטשטעלער אַרנאָלד צווייג, איז אויסגעשלאָסען געוואָרען פון שריפטשטעלער-פערבאַנד. די יודישע דאָקטוירים ווערען פון גאַנץ דייטשלאַנד בעזייטיגט פון די קראַנקען-קאַסעס און פון אַלע אַנדערע אָרגאַניזאַציעס.

יודען זיצען פערשלאסען אין די וואוינונגען

אויף דער גרענאדיר-שטר. זענען יודען נישט זיכער מיט'ן לעבען

פּראַג, 8. (יט״א טעלעגראַפיש). פון בערלין טיילט מען מיט, אַז אויף דער גרענאַדיר-שטראַסע און אין דער אומגעגענד איז אַ יוד אין די אָווענד-שעה'ן נישט זיכער צו בעווייזען זיך. אין דער יודישער געגענד זיצען די יודען פערשלאָסען אין די וואוינונגען. די שטימונג איז אַ זעהר געדריקטע.

פּראטעסט געגען שחיטה-פערבאט אין דייטשלאנד

פערעפענטליכט פון הרב לעווין

וואַרשאַ, 8. (יט״א טעלעפאָניש). הרב לעווין האָט פערעפענטליכט אַ שאַרפען פּראָטעסט געגען שחיטה-פערבאָט אין דייטשלאַנד.

קארדינאל טוט תפילה פאר יודען

פּאַריז, 8. (ספּ. טעל.) דער קאַרדינאַל ווערדיע האָט פערעפענטליכט אַ בריף צו די גלויביגע אַז זיי זאָלען תפילה טון פאַר די יודען, וועלכע עס טרעפט אַזעלכע אומגליקען.

לאדז, 9 אפריל 1933

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 9 אפריל 1933

היטלער-טעראר האט איבערצייגט די פ.פ.ס.

די פוילישע סאציאליסטישע פארטיי האט זיך נישט פארשריבען מיט קיין בעזונדערס רומפוילען קאפיטעל בנוגע דער יודען-פראגע אין דער געשיכטע פון דעם ווידעראויפגעלעבטען פוילען. עס זענען פון צייט צו צייט פארגעקומען בערוויערנסווערטע ארויסטרעטונגען געגען יודען, עס איז נאך פאר די צייטען פון כיענא - פיאסט, וועלכער איז אונטער-געשפארט געווארען דורך פ.פ.ס. — געפיהרט געווארען א סיסטעמאטישע העצקאמפאניע אין די הויך-שולען. אבער די פ.פ.ס. — די טרעגערין פון „יושר", קלאסען-גלייכקייט און פון נאך אנדערע שיינע לאזונגען האט געשוויגען.

די העצע פון די פוילישע ריאקציאנערע עלעמענטען איז געפיהרט געווארען אהן אויסנאהם געגען דער גאנצער יודישער בעפעלקערונג, אלזא נישט נאר געגען דעם יודישען בורזשואא און קליינבירגער, נאר נישט אין א קלענערער מאס אויך געגען דעם יודישען פראלעטאריער. אבער די פ.פ.ס. האט שטענדיג געשטעלט העכער דעם „אידעאל" פון „צוזאמענלעבען" מיט דער פוילישער ריאקציע — מיט דער ענדעציע, צוליב פראקטישע צוועקען. אלס א פארטיי, וועלכע האט געשטרעבט צו שטיין ביי דער מאכט. צו רעגירען מיט'ן לאנד האבען די פ.פ.ס.'ישע לידער שטענדיג פאראויסגעזעהען אז זיי וועלען דארפען זיצען ביי איין טיש מיט די רעפרעזענטאנטען פון דער פוילישער סאציאלער און פאליטישער ריאקציע. און אויפ'ן מזבח פון „צוזאמענלעבען" האט מען געבראכט א קרבן אלע שיינע לאזונגען און דעם גאנצען סאציאליזם.

כדי צו געווינען די מאסען, האט מען זיך גענומען איבערצוליטירען אין אנטיסעמיטיזם, און אזוי ארום האט די פ.פ.ס. נישט נאר געשטיצט די ענדעקישע רעגירונגען נאר אויך מיטגעווירקט צום וואוקס פון דער שנאה, וועלכע די ענדעציע האט שטענדיג געפרעדיגט פון איין טייל פון דער בעפעלקערונג לגבי דעם צווייטען.

האט די ענדעציע זיך בעריהמט, אז זי פירט א סיסטעמאטישען אויסראטונגס-קאמף געגען יודען אויפ'ן ווירטשאפטליכען געביט — זענען געקומען די פ.פ.ס.'ישע לידערס און ארויסגערוקט א זעהר וואגיגען קאנטער-ארגומענט, וועלכער האט געדארפט „איבערצייגען" די אנטיסעמיטען אז אין דער בעציהונג צו יודען גלייכען זיי זיך אויס.

מיר — האבען געטענהט די פ.פ.ס.'ישע לידערס — פיהרען נישט קיין קלענערען אויסראטונגס-קאמף געגען יודען, איידער ענדעקעס, נישט מעהר וואס מיר רעדען נישט אזוי פיל נאר מיר האלטען פון מעשים. מיר זענען געווען די ערשטע שאפער פון דער קאאפעראטיווער בעוועגונג, מיר האבען גערופען דעם ארבייטער צו שאפען אייגענע קראמען און אויסצומיידען דעם פריוואטען האנדעל — און דאס אלץ איז דאך געווען געצילט אין די יודישע ווירטשאפטליכע פאזיציעס.

גלויבט אפשר ווער הערין נישט — זאל ער זיך בעמיהען א קוק טון אין א קליינעם פאמפלעטען ביי כעלע, וועלכען עס האט ארויסגעגעבען דער פערשטארבענער טאדעאוש האלובקא נאך אין די צייטען ווען ער איז געווען דער גענעראל-פובליציסט פון פ. פ. ס.

אין די סאנאציע-צייטען האט זיך די פ.פ.ס. אנגעטון א צוים אויפ'ן מויל, כדי נישט צו בעריהרען חס-וחלילה די יודען-פראגע, נישט אויף די שפאלטען פון איהר פרעסע און נישט פון דער סיים-טריבונע. דא האט דיקטירט דער געמיינזאמער פאליטישער קאמף, וועלכען די פ.פ.ס. פיהרט צוזאמען מיט דער עקעלהאפטער פוילישער ריאקציע וועגען דעם איצטיגען רעזשים. די פריינדשאפט צווישען דער פ.פ.ס. און ענדעציע איז כסדר געוואקסען. די סאציאליסטישע פרעסע האט גערן ציטירט אלע ארטיקלען פון דער פוילישער ענדעקיש-שאוויניסטישער פרעסע און פערקעהרט — די ענדעציע פלעגט פיל ציטירען די שטימען פון דער פוילישער סאציאליסטישער פרעסע. מען האט זיך געלעבט ווי צוויי טייבעלעך. און געשעפט נחת איינער פון דעם צווייטנס מעשים.

עס איז דערגאנגען אזוי ווייט, אז בעת דער דעבאטע וועגען דער אויטאנאמיע פון די הויך-שולען, האבען די פ.פ.ס.'ישע לידערס נישט געהאט גענוג מוט אונטערצושטרייכען אז זיי גרעניצען זיך אפ פון זייערע ענדעקישע שותפים, אז זיי פערורטיילען די ווילדע מעשים פון דער „עליטע" פון די הויך-שולען.

ערשט דער מוראדיגער קלאפ, וועלכע די דייטשע סאציאל-דעמאקראטיע האט איצט בעקומען פון דער דייטשער ריאקציע האט געעפענט די אויגען אויך די פוילישע סאציאליסטען, די לויב-געזאנגען, וועלכע די ענדעקישע פרעסע האט געווידמעט היטלערן און זיינע ווילדע רציחות, האבען אלעמען איבערצייגט, אז די ענדעציע איז אויף דעם פוילישען באדען אן אגענט פון היטלער'ן, וועלכען זי איז גרייט מוחל צו זיין אלע רעוויזיאנס-פלענער, אלע שטרעבונגען צו פערכאפען פאמער'ן און פוילישען אויבער שלעזיען, נאר פאר דעם איין איינציגען „פערדינסט" וואס ער פערפאלגט יודען.

און עס האט פאר די פ.פ.ס.'ישע לידערס א שיין געטון דאס בילד פון דייטשלאנד, זאלען אין דער נאהענטסטער צייט קומען צו דער מאכט די ענדעקעס, דאן וועט די פוילישע סאציאליסטען נישט טרעפען קיין אנדער גורל ווי די דייטשע סאציאל-דעמאקראטען, די טראגי-קאמישע ראל פון דעם פיהרער פון דער דייטשער סאציאל-דעמאקראטיע וועלס, וואלט דאן אפשר צוגעפאלען ניעדזיאלקא-ווסקין אדער משעפינסקין.

מען האט געדארפט האבען דעם מוראדיגען דייטשען טעראר און דעם ווילדען יובעל פון דער ענדעציע, כדי צו איבערצייגען די פ.פ.ס. אז דער אנטיסעמיטיזם איז שטענדיג דער אויסגאנגס-פונקט פאר יעדער סאציאלער און פאליטישער ריאקציע, אז אנטיסעמיטישער טעראר איז ענג פערבונדען מיט טעראר לגבי אלע סאציאלע און פראגרעסיווע עלעמענטען.

האבען זיך סאקע די פ.פ.ס. דערשראקען פאר דעם דייטשען געשפענסט און דאס ערשטע מאל געפונען פאר נויטיג צו רעאגירען אויף די ווילדע אנטיסעמיטישע ארויסטרעטונגען. אין וועלכע זיי זעהען א געפאהר פאר זיך אליין. אויף דער לעצטער זיצונג פון פ.פ.ס.'ישען הויפט-ראט אויף וועלכער עס איז בעטראכט געווארען דער אינטערנאציאנאלער און איבערליכער מצב אין פוילען, איז צווישען אנד. אנגענומען געווארען פאלגענדע רעזאלוציע:

„די פאשיסטישע שטימונגען וואקסען אין פוילען נאך אויף אן אנדער וועג — אין דער פארם פון קעמפענדיגען אנטיסעמיטיזם פון דער נאציאנאל-דעמאקראטיע און אין דער פארם פון דער נאציאנאליסטישער בעציהונג צו די נאציאנאלע מינדערהייטען, פונקט אזוי מצד דעם אומפארטייאישען רעגירונגס-בלאק, ווי מצד דער ענדעציע; דער הויפט-ראט פערורטיילט די ריאקציאנערע און פאשיסטישע ראל פון דעם אזויגערופענעם נאציאנאלען לאגער און רופט די פוילישע ארבייטער-מאסען צו אן ענערגישען קאמף מיט'ן אנטיסעמיטיזם און נאציאנאליזם. וועלכע שפילען די ראל פון א דיווערסיע כדי אפצוציהען די וועלט פון ארבייט פון איהרע ווירקליכע אויפגאבען.

דאס איז ווירקליך א היסטארישע געשעהעניש אז די פ.פ.ס. זאל עפענטליך און קלאר ארויסטרעטען געגען אנטיסעמיטיזם. און נישט מיר יודען האבען איבערצייגט די פוילישע סאציאליסטישע פיהרער, אז דער אנטיסעמיטיזם איז שעדליך פאר אלע מענשען, אלזא אויך פאר נישט-יודען. נאר די „העררליכע" קאמפאניע פון היטלער-גערינג און געבעלס — די האבען איבערצייגט.

צי וועלען אבער די פוילישע סאציאליסטען לאנג געדענקען די „לעקציע" וועלכע עס האט זיי געגעבען היטלער און צו וועלען זיי וואס לערנען פון די שווערע דערפארונגען פון דער דייטשער סאציאל-דעמאקראטיע — מען דארף האפען, אז יא.

א. צ—ס.

דייטשלאנד אין ווירטשאפטליכע קלעם

פאר דער חולאת פון דער ווירטשאפט האבען די האקענקרייצלער דעמאגאגיע און ציניזם

דער ווירטשאפטליכער רעדאקטאר פון „א.ק.צ." מאלט אין די סאמע שווארצסטע פארבען די נאהענטסטע פערספעקטיווען פון דער דייטשער ווירטשאפט אין א קאטאסטראפאלען מצב געפינען זיך ביים היינטיגען טאג די דייטשע פינאנצען, דייטשלאנד שטייט דירעקט פאר דער געפאהר פון אן אינפלאציע מיט אלע פאלגען, וועלכע זי קאן ברענגען פאר דעם לאנד און פאר דער ווירטשאפט. קאטאסטראפאל שטעלט זיך אויך פאר דער דייטשער עקספארט. בלויז אין חודש יאנואר איז דער עקספארט פון דייטשלאנד געפאלען אויף 100 מיליאן מארק. די ווייטערדיגע חדשים וועלען פארייבער אונטער דעם צייכען פון דער פולער קאטאסטראפע פון דייטשען עקספארט. דייטשלאנד געפינט זיך אין א מצב פון צאל-קריג מיט פיל לענדער און דער דאזיגער קריג האלט אין איין צוואקסען זיך און פערשארפען זיך אונטער דעם איינפלוס פון די נייע צאל- און וואלוטע-פעראָרדנונגען פון היטלער'ן. דערצו קומט נאך צו די יודישע באיקאט-אקציע, וועלכע ווערט געפיהרט כמעט אין אלע לענדער און וואס דארף אויך געבען איהרע רעזולטאטען, ענדליך דער פאקט, וואס די סאוויעטען בעגרעניצען זייערע בעשטעלונגען אין דייטשלאנד.

א בעדייטענדע פערגרעסערונג ווייזט ארויס דער מצב פון די מלוכה-פינאנצען. דער בודזשעט פון דער מלוכה פון די בעזונדערע דייטשע לענדער און געמיינדעס האט פאר'ן יאהר 1932—1933 ארויסגעוויזען א דעפיציט פון אנדערהאלב מיליארד מארק און אינאיינעם מיט די נישט-געדעקטע דעפיציטען פאר די פריהערדיגע יאהרען בעטרעפט דער דעפיציט די סומע פון פערטהאלבען מיליארד מארק. אין דער צייט פון דער „נאציאנאלער רעוואלוציע" וועט זיך דער דעפיציט זיכער פערגרעסערען, ווייל סיי די איינקונפטען וועלען פאלען, סיי די אויסגאבען וועלען זיך שטארק פארגרעסערען.

עס פערשטייט זיך, אז דער פערשארפטער קריזיס פון דער דייטשער מארק האט נעבען די דערמאנטע מאמענטען אויך א פסיכאלאגישען גרונד, די לעצטע געשעהענישען אין דייטשלאנד וועלכע זאגען עדות וועגען פולשטענדיגען אינערליכען כאאס, וועגען דעם, אז די רעגירונג בעהערשט נישט די סיטואציע און אז די פיהרער זענען איינגאנצען ארומגענומען פון היסטעריע. ענדליך די טונקעלע פלענער אויף דער צוקונפט און דער אוואנטוריסטישער כאראקטער פון די אונטערנעהמונגען — דאס אלעס האט געדארפט אויפטרייסלען דעם צוטרוי אויך דארט וואו ער איז ביז איצט געווען. אויף דעם באדען פערקויפט מען אויס די דייטשע מארק אין אויסלאנד.

די מעגליכקייטען פאר וועלכע עס שטייט איצט די רעגירונג פון היטלער'ן זענען פאלגענדע:

1) שוץ פון דער דייטשער מארק, און דאס ווייטערדיגע „ארומדראטעווען" די מארק דורך מאראטאריומס דורך פערקלענערען די פראצענטען פון די חובות, ענדליך באנקראט לגבי אויסלאנד;

2) אן ענטשיידענער אינפלאציע-קורס, כדי צו בעקומען בעשעפטיגונג פאר די ארבייטסלאזע, ביים אנווענדען ווייטערדיגע שארפע פאליציייאישע מיטלען, כדי איינצוהאלטען די פיקציע, אז די מארק איז פעסט;

3) ווייטערדיגע פאליטיק פון זעלבסטאויסקום אויף אלע געביטען, דאס הייסט אפרייסען די דייטשע ווירטשאפט פון דער וועלט דורך שאפען א געשלאסענעם געביט פון גרונט, פון ארבייט און פון נאציאנאלער וואלוטע.

דאס, דאכט זיך, האט געהאט אין זין דער פרעזידענט פון דער דייטשער רייכסבאנק שאכט, ווען ער האט גערעדט וועגען דער ארגאנישער וואלוטע-פאליטיק, דאס הייסט דאס ארגאנישע פערבינדען די וואלוטע מיט דער דייטשער ווירטשאפט. דאס וועט זיין א קורס פון דער נאציאנאלער וואלוטע אהן אן אייגענטליכען קורס.

דאגעגען ווייזט זיך אויס צו זיין נישט וואהרשיינליך די דעוואלואירונג פון דער מארק דורך אפיציעלען אפשרייבען פון פארייטעט.

דער קריזיס פון דער דייטשער מארק וועט זיכער געבען איצט היטלער'ן נייעם מאטעריאל פאר דעמאגאגיע און וועט איהם זיכער ווארפען אין די ארעמס פון זעלבסטאויסקום, וועגען וועלכען ער האט פריהער געטרוימט און פון וואס ער האט זיך מיט שרעק אפגעטרייסעלט אין זיין רייכסטאג-עקספאזע, וואס איז איהם דיקטירט געווארען פון אנדערע. די עקספאזע איז פון ווירטשאפטליכען שטאנדפונקט געווען דער העכסטער פונקט פון קאלטען ציניזם, וועלכען עס האט ווען אמאל געהאט דעם מוט אנצוקינדיגען א פעראנטווארטליכער פיהרער פון א רעגירונג, ווייל פון זיינע ביז-איצטיגע שריט איז נישט צו זעהן, אז ער זאל וועלען און זאל קאנען זיך ווירקליך אפזאגען פון זיין דעמאגאגישען פראגראם פון וועלכען ער האט זיך ציניש אפגעטרייסעלט אין זיין עקספאזע נישט קוקענדיג אויף דעם אפטרייסלען זיך ערפילט היטלער איצט דאס, וואס ער האט געהאט אין זיין פראגראם אידער ער איז געקומען צו דער מאכט.

דער שארפער קריזיס אין וועלכען עס איז איצט אריין די דייטשע מארק וועט ענדליך צווינגען היטלערן צו מאכען קאנקרעטע שריט, וואס וועלען ענטפלעקען זיין ווירקליכען פראגראם. מיר וועלען אלזא איינגיכען זעהען, וואס היטלער האט אין דיזע קארטען א חוץ דעמאגאגיע. די דייטשע ווירטשאפט גייט אריין אין דער פאזע פון הויכען דרוק, און א דרוק, וואס איז אפשר אזוי הויך, ווי אין דער צייט פון קריג.

מענשען-רויב און מענשען-מארד

געיעג פון ראסיסטישע באנדיטען נאך צוויי אנטלאפענע יודען

עס ווערט אלץ קלארער, אז ביי דער היטלער-פארטיי איז פערהאן א גרויסע פערצווייגטע טעראר-אפטיילונג, וועלכע ארגאניזירט כלערליי איבערפאלען, נקמה-אקטען, פאליטישע מארדען, אז מען דארף אפראמען א פאליטישען געגנער — זענען שוין פערהאן ווילדע יונגען, וועלכע פיהרען דורך דאס שטיקעל ארבייט אויף „שרוקען" צי אויף „נאס", לויט דירעקטיווען פון די העכערע אינסטאנצען.

איצט איז געשעהען א נייע אומדערהערטע געשיכטע — מענשען-רויב און מענשען-מארד — ווי די קרבנות זענען צוויי בעקאנטע בערלינער טעאטער-דירעקטארען די ברידער אלפרעד און פריץ ראטער.

די ברידער ראטער זענען געווען אייגענטימער פון 30 טעאטער-ביהנעס אין דייטשלאנד — און האבען מיט עטליכע חדשים צוריק באנקראטירט, אזוי ווי די קרעדיטארען האבען פערפיהרט א רייע פראצעסען געגען די ראטערס, האבען זיי זיך גערעטעוועט און אפגעפאהרען אין דעם קליינעם פירשטענטום ליכטענשטיין, און געווארען אפילו דארטיגע מלוכה-בירגער. און נאך א „חטא" האבען די ראטערס געהאט אויף זיך — זיי זענען געווען יודען.

דאס — און מסתמא נאך א פעטע בעלוינונג מצד די ראטערס קרעדיטארען — איז געווען גענוג, אז א באנדע פון די היטלער-יונגען זאלען זיך אונטערנעהמען צו ברענגען די ברידער ראטער צוריק קיין דייטשלאנד. זיי האבען זיך צוליב דעם צונויפגערעדט מיט איינעם שעדלער פון ליכטענשטיין, און ער האט בעדארפט פערנארען די קרבנות פון קליינעם שטעטעל נאסליי.

ס'איז געווען מיטוואך ביי טאג, ווען די אפערע האט זיך איינגעגעבען, אלפרעד ראטער מיט זיין פרוי, פריץ ראטער, און נאך א בעקאנטע דאמע וואלף זענען אוועק אויף אן אויספלוג צו בעקוקען דאס קורהויז אין נאסליי.

ווי גאר זיי זענען געקומען נאהענט צו נאסליי, זענען פון ערגעץ ארויסגעשפרונגען די 7 באנדיטען און געעפענט א פייער. געשאסען האבען זיי מיט טרעהרען גאז-קוילען, ווייל דער ציל איז געווען נאר איבערראשען, איבערשרעקען די בעפאלענע און זיי לעבעדיגערהייט ברענגען קיין דייטשלאנד.

אבער אומגעריכטערהייט פאר די באנדיטען האבען די ברידער ראטער געשטעלט א ווידערשטאנד. פריץ ראטערן האבען די באנדיטען לסוף בעוויזען אנצוטון קייטלעך אויף די הענד און איהם אריינזעצען אין אויטא — די איבעריגע, אלפרעד ראטער מיט זיין פרוי און פרוי וואלף, זענען אנטלאפען. מען האט זיך נאך זיי געיאגט, זענען זיי אראפגעשפרונגען פון א בארגיג ארט, 15 מעטער אין דער טיף, און דער שפרונג איז געווען א פאטאלער: ראטערן מיט זיין פרוי האט מען שפעטער געפונען טויטע, די פרוי וואלף איז געפונען געווארען מיט שווערע וואונדען און געבראכט אין שפיטאל.

פריץ ראטער איז געווען זיכער, אז זיין ברודער מיט די 2 פרויען האבען זיך געראטעוועט. ער האט אויך נישט געוואלט זיך אפגעבען אהן ווידערשטאנד אין די הענד פון די באנדיטען — און ער איז פון יאגענדיגען אויטא ארויסגעשפרונגען — און שווער פערוואונדעט געווארען.

די באנדיטען זענען דאן מיט דעם אויטא אוועק, דא איז דערווייל אונטערגעקומען פאליציי — און מען האט זיך גענומען יאגען נאך די פערברעכער. זיי זענען דערווייל שוין אריבער די עסטרייכישע צאל-גרענעץ — אין אזא טעמפ, אז זיי זענען שוין איבערגעפאהרען די צאל-גרענעץ-וועכטער. עסטרייכישע זשאנדארמען האבען לסוף דעם אויטא פערהאלטען — און די מערדער זענען ארעסטירט געווארען.

שעדלער דערקלערט, אז ער האט זיך בעטייליגט אין'ם אנפאל, ווייל ער האט געוואלט בעפרייען זיין פאטערלאנד פון די לעסטיגע געסט, אבער מען האט אין גאנצען נישט בדעה געהאט עמיצען צו דערמארדען.

די רעגירונג פון ליכטענשטיין פאדערט פון עסטרייך מען זאל איהר ארויסגעבען די פערברעכער — און זיי וועלען אנגעקלאגט ווערען אין מענשען-רויב מיט מארד-אויסגאנג.

די אויספארשונג האט דערווייל געגעבען אזא רעזולטאט, אז מען האט אין אויטא פון די היטלער-לייט געפונען 7 פלעשעלעך מיט כלאראפארם. א פנים, אז זיי האבען געהאט א פלאן צו פערשלעפערען זייערע קרבנות. די ארעסטירטע דערקלערען, אז זיי האבען בלויז געוואלט ברענגען די ברידער ראטער קיין דייטשלאנד, כדי צו בעקומען די צוגעזאגטע בעלוינונג פון 50 טויזענט מארק.

שעדלער איז א האטעל-אייגענטימער. ער האט עס צוגערעדט די קרבנות צו מאכען דעם אויספלוג. פון די איבעריגע זעקס זענען צוויי סטודענטען, רייכע זיהנדלעך, איינער א שאפער און דריי ארבייטער.

ספעציעלען אלטען אונגאר-וויין

אמביליגסטען צו בעקומען נור ביי דער בעוואוסטער וויין-פירמע

„בארוך"

אינה. **מענדעל בארנשטיין**

נאוואמיעסקא 30.

איצטיגע לאגע אין ארץ-ישראל

אינטערוויאו מיט'ן פרעזידענט נחום סאקאלאוו

פרעזידענט נחום סאקאלאוו האט אין לאנדאן געגעבן אן אינטערוויאו א פארשטעהער פון „די פאסט" וועגן דער איצטיגער לאגע אין א"י. פרעזידענט סאקאלאוו האט געזאגט:

פאליטישע לאגע

„עס איז קיין צווייפעל נישט, אז די פאליטישע לאגע, האט זיך לעצטענס אונגעהויער פארבעסערט. די באציהונגען זענען א סך פריינדליכערע הן אין לאנדאן, הן אין ירושלים.

דאס ערקלערט זיך דורכדעם, וואס סיי דער היינטיגער קאלאניאל-מיניסטער סיר פיליפ קאנליף-ליסטער און סיי דער יעצטיגער הויך-קאמישאנער אין ארץ-ישראל סיר ארטור וואוקאפ, זענען ארענטליכע, אנשטענדיגע מענשען.

זייער באציהונג צו די פליכטען, וואס זיי ערפילען, איז אן אנשטענדיגע, א פעראנטווארטליכע און מוז דעריבער זיין א סימפאטישע.

ווי יעדער פאליטישער דאקומענט, אזוי אויך דער ארץ-ישראל מאנדאט, ווענדט זיך זעהר א סך, אן דער אינטערפרעטאציע, וואס ער בעקומט, פון די מענשען, וואס פיהרען עס אדורך אין לעבען, וואס רעאליזירען עס.

די „אינטערפרעטאציע" פון דער יעצטיגער נאציאנאלער רעגירונג אין ענגלאנד, אונטערשטרייכט דער פרעזידענט, איז ליבעראלער, מענשליכער ווי דאס איז געווען אין די צייטען, פון פאספילד - טשאמבערלעין.

דער דאזיגער מצב, ברענגט אריין אין אונזערע רייהען מעהר בטחון, צוטרוי און פארשטארקט אונגעהויער אונזער רעאלע ארבייט אין ארץ-ישראל גופא.

עקאנאמישער מצב

סאקאלאוו, געהט איבער צום עקאנאמישען מצב אין ארץ-ישראל.

די קאנסטאטירטע פארבעסערונג פון דער פאליטישער לאגע, האט אין א גרויסער מאס משפיע געווען, אויף די עקאנאמישע בעדינגונגען פון לאנד.

ארץ-ישראל האט זיך פאר דעם לעצטען יאהרהונדערט ערהאלטען בעדייטענד פערשטארקט אויף אלע געביטען פון יודישען אונטערנעהמונגס-גייסט.

דער ישוב, האט זיך פערפעסטיגט אין קוואליטעט און האט זיך פערגרעסערט אין קוואנטיטעט און די אויסזיכטען אויף להבא, זענען נישט ווייניגער צופרידענשטעלענדע.

די דאזיגע אויסזיכטען ווענדען זיך בלויז, פון די יודען אליין, פון זייער אונטערנעהמונגס-גייסט, אקטיוויטעט אנשטרענגונג, צוטרוי און שטימונג פון זיכערהייט.

די נאטור-ארדנונג פון ארץ-ישראל איז אן אנדערע. איהר עקאנאמישער צושטאנד און ענטוויקלונג ווענדט זיך, איצט בלויז, זוי געזאגט, אן דער מענשליכער ענערגיע, מענשליכער ארבייט, געלד און אפטימיזם.

תל-אביב און די ארומיגע געגענד

האבענדיג געגעבן דעם אלגעמיינעם בליק איבער דעם עקאנאמישען מצב פון אונזער צוקונפטס-לאנד האט דער פרעזידענט געפונען פאר נויטיג, זיך לענגער אפשטעלען אויף איינצעלנע פונקטען פון דער ארץ-ישראל ווירקליכקייט.

דער גורל איז געפאלען אין דער ערשטער רייה אויף דער שטאט פון אונזער שטאלץ, — תל-אביב.

איך האב געפרעגט דעם פרעזידענט פון אונזער וועלט-ארגאניזאציע, וואס ער דענקט איבער דער עקאנאמישער געגענווארט און עתיד פון דער שטאט תל-אביב.

יא, אונטער שרייבט ד"ר נחום סאקאלאוו, מיר איז גענוי בעקאנט די פערשפרייטע מיינונג, וועגען דער אונקאנסאלדירטקייט און ווירטשאפטליכער באדענלאזיגקייט פון תל-אביב.

איך ווייס באמת נישט, אויף וועלכען גרונד, דאס ווערט בעהויפטעט.

עס איז קלאר, אז א גרויסער שותף אין אונזער ארץ-ישראל ארבייט, איז דער גלויבען און צוטרוי און דער ... איז פעסימיזם א גיפט, וואס קען שעדיגען דעם גאנצע בנין.

תל-אביב, איז א שטאט פון א 60 טויזענד נפשות, מיט שוין א גאנץ פערצווייגטע ווירטשאפט, וואס איז באזירט פון איין זייט אויף דעם אויסערליכען עקספארט, פון דער אנדערער זייט, אויף דעם אינערליכען מארק, מען לעבט אזוי צוואנגען איינער פון צווייטען.

דערצו איז דער הינטערלאנד פון דער שטאט, שוין א גאנץ בעדייטענדער און עקאנאמיש א בעפעסטיגטער — איך מיין — דעם „עמק השרון".

דער עמק השרון האלט זיך אין איין ענטוויקלען, עס וואקסען די געגרינדעטע קאלאניעס, און עס קומען צו נייע לאנדווירטשאפטליכע פונקטען און זיי רינגלען ענג ארום תל-אביב.

צווישען דער שטאט און דעם דארף קומען פאר שוין היינט צוטאג, נאָרמאלע אויסטויש און האנדעלס-בעציהונגען, וואס זענען באזירט אויף אבסאלוט געזונדטע יסודות.

דער עמק השרון, ברענגט אריין אין שטאט פערשידענארטיגע אגרי-קולטורעלע פראדוקטען, אין וועלכע עס נויטיגט זיך איהר בעפעלקערונג.

תל-אביב, שיקט אריין אין דארף איהרע אינדוסטריעלע און אנדערע אויסארבייטונגען, רעכענענדיג זיך מיט די פאדערונגען און נויטווענדיגקייטען פון די צאהלרייכע קאלאניסטען.

דער דאזיגער נארמאלער פראצעס מוז אנגעהען ווייטער און וועט מן הסתם פארשנעלערט ווערען, ווייל די יודישע מאסע נויטיגט זיך איצט מעהר ווי שטענדיג, אין ארץ-ישראל. זאלען קומען נייע מענשען, זאלען איינפליסען, וואס מעהר יודישע קאפיטאלען, וועלען דאן במילא געשאפען ווערען מעהר קאלאניעס, די בעפעלקערונג אין די שטעט וועט פערגרעסערט ווערען און די געגענזייטיגע ווירטשאפטליכע בעציהונגען און פערבונדענהייט צווישען שטאט און דארף, וועלען פון זיך אליין, זיך נארמאליזירען און קאנסאלידירען, צום גונסטען פון גאנצען לאנד.

ערד שפעקולאציע

מען רעדט א סך, זאגט דער פרעזידענט, וועגען דער וואקסענדער ערד-שפעקולאציע אין ארץ-ישראל.

עס איז זיכער, אז אויף דעם דאזיגען געביט זענען צו פערצייכענען בעגאנגענע חטאים. פארהאן מענשען, וואס גלויבען, אז אין ארץ-ישראל קען מען אנגעהען מיט די זעלבע האנדעלס-מעטאדען, ווי אין די גלות-לענדער, לאזענדיג אהן א זייט, וועלכע עס איז אידעאליסטישע שטרעבונגען, פערגעסענדיג, אז ארץ-ישראל איז דאס איינציגע לאנד אויף דער וועלט, וואו מען בויט די אמת'ע, זיכערע צוקונפט פאר אונזער פאלק.

אבער דאך, איבערטרייבט מען אונגעהויער, די וויכטיגקייט פון דעם פראבלעם. די שפעקולאציע ווערט געטריבען בלויז פון א זעהר קליינער צאהל מענשען, וואס פיהלען מן הסתם נישט די אחריות, וואס פאלט אויף זיי, און דאס דארף בשום אופן נישט ארויסרופען א פאנישע שטימונג ביי די יעניגע, וואס זיכערען דעם נארמאלען גאנג פון אונזער אגרארי-פאליטיק אין לאנד.

ד"ר סאקאלאוו רעדט מיט בעגייסטערונג וועגען די וואונדערבארע פרוכטען פון ארץ-ישראל.

עס איז געלונגען אין פאלעסטינא אויפצוברענגען אזעלכע פרוכט, וואס געפינען זיך נישט אין דער גאנצער וועלט, אויסער אפשר פלארידא. די פאמעראנצען זענען אלטע פלאנצונגען אבער מיר האבען בעדייטענד פערגרעסערט דעם מאסשטאב.

די באנאנען זענען געלונגען, זיי זענען נאך דערווייל בלויז אן אנפאנג.

די וויין-אינדוסטריע, וואס האט פריהער מיט יאהרען געשפילט אזא וויכטיגע ראלע אין דער ארץ-ישראל עקאנאמיק, וועט יעצט ווייזערמאל האבען א ריזיגען אויפשוואונג, צוליב דאס אפשאפען פון דעם אלקאהאל-געזעץ אין אמעריקא.

די לאנד - ווירטשאפטליכע פראדוקטען פעררופען אין דער צוקונפט צו שפילען אן אנגעזעהענע ראלע אין דער אלגעמיינער ווירטשאפט פון ארץ-ישראל.

מיט עטליכע יאהר צוריק ווען מען האט אנגעהויבען מאכען די ערשטע עקספערימענטען מיט די פאמעראנצען, האט קיין מענש נישט ערווארטעט אזא ענטוויקלונג און אזא געלונגענע צופאסונג צו דער ארץ-ישראל נאטור.

אויף אונזער גליק, ווערען די פאמעראנצען זעהר א וויכטיגער טייל פון אונזער עקספארט, וואס פערשפרייט זיך כמעט אין דער גאנצער וועלט, ערווערבענדיג זיך א גרויסען נאמען און פאפולאריטעט.

נעמישטע ווירטשאפט

אבער, זעצט סאקאלאוו פאר די אויספיהרונגען, נישט קוקענדיג אויף די אבסאלוט געזונדטע יסודות פון דער פאמעראנצען-פראדוקציע, איז אונזער טענדענץ זיך נישט קאנצענטרירען אויף איין געביט, אין דער לאנדווירטשאפט אדער אינדוסטריע.

דער שטאנדפונקט פון דער עקזעקוטיווע איז, אז אין ארץ-ישראל מוז פארקומען דער ענטוויקלונגס-פראצעס פון א געמישטער ווירטשאפט.

ווען א לאנד קאלאניזירט זיך, דארף זי בעזיצען אלע נויטווענדיגע עלעמענטען פון א מעגליכען, נארמאל מענשליכען צוזאמענלעבען.

די ענערגיע פון מענשליכען כוח און גייסט דארף זיך פונאנדערטיילען אויף אלע געביטען פון עקאנאמישען און קולטורעלען לעבען פון'ם לאנד.

עס איז גאנץ מעגליך, בעטאנט דער פרעזידענט אז נישט אלע אונטערנעהמונגען אין לאנד, וועלען זיך ענטוויקלען מיט דער זעלבער שנעלקייט און ערפאלגרייכקייט.

אויף געוויסע געביטען וועלען די פערדינסטען אפשר זיין נישט אזוי גרויס און בעדייטענד, ווי אויף אנדערע, אבער פון שטאנדפונקט פון דער צוקונפט און אלגעמיינער ווירטשאפט אין לאנד, איז די טענדענץ פון דער געמישטער ווירטשאפט א סך, וויכטיגער און געזונדטער פאר אלעמען.

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלביאנא 4, טעל. 216-90
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און וועגערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע, ... ארט אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.
נעמט אן פון 8-2 און פון 5-9 אווענד.
בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען.

Dr. Z. RAKOWSKI
ספעציאליסט פאר
אויערען, נאז, האלז און לונגען-קראנקהייטען
11 ליסטאפאד 9 (קאנסטאנטינער)
טעל 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7
נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זנערושער 17
פון 11—1 און פון 2—3 נאכמ.

Dr. med. H. LUBICZ
ספעצ. פאר הויט, וועגערישע און געשלעכטס-קראנקה.
צעגעלניאנא 7, טעל. 141-32.
נעהמט אן פון 8—10 פריה, פון 12—2 נאכמ. און פון 5—8 אווענד. זונטאג פון 9—11 בייטאג.

ס'איז שוין פריהלינג!
קאסמעטיק
קאסמעטיק מאכט שעהן און פריש!
בעזוכט די איינציגע גרעסטע רענאמירטע
פערפומעריע
י. דרוקער
5 זאוואדזקא 5
טעל. 175-92
הורט און דעטייל!
רעיעלע און סאלידע בעהאנדלונג
מיט נכטונג
Perfumerja
J. Drukier
5 ZAWADZKA 5
tel. 175-92.
פאר ענגראסיסטען בעדייטענדער ראבאט
בעזוכט דעם רייכסטען אויסוואהל פון די נייעסטע פאריזער
פערפומען!
ערשטקלאסיגע פודערן, טואלעט-זייפען או"וו
צו פאבריקס-פרייזן
בעמערקונג: ביז יום-טוב שענק איך 1 פראצ. פון לייזונג פאר „תומכי אורחים"

ארטאפעדישער אנשטאלט

ארטעזען, גארסעטען, א.ר. טאפעדישע אפאראטען אלער ארט, לייכטע פלאס-פוס-איינלאגען געגען פיס-שמערצען אלס נאך גיפס-אפדרוק.
Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović
פיעטריקאווער 119, טעל. 281-81.

איתום

(פון א ציקל) פון יוסף אקרוטני.

— 3. —

ווי א געפאנגענער יינגער שאקאל האט ער געהיילט אין קריין פון די ווייגענדיקע און פושטשעגדיקע בלאסע קינדער, צווישען וועלכע מ'האט אים אריינגעזעצט, — ביז ער האט אויפגעבראכען א פענסטער פון יתומים-הויז, און איז אנטלאפען.

אז א פאליציאנט מיט ביקס און באגנעט האט צומארגנס צוגעשטעלט דעם אנטרונענעם קהלישען פענסיאנער שמאי שטיינער צום פרנס, האט ער, שמאי, מיט א פארביסענער ליפ געצוילט די ווערטער:

— איר האט צו מיר א געשעפט? איך וויל נישט זיין ביי אייך. בעפרייט מיך, גיט מיינע „פאפירען" און איך גיי מיר מיין וועגס.

אזוי האט געזאגט דער מענטש פון צוועלף יאהר, און אם האט איהם ליכטיג א מיש געטון אין די שלייפן. ער האט פלוצלינג דערווישט ביי זיך עפעס אזוינס, וואס האט אים א שארפן ברי געטון, א זיכערער, מיט די הענט אין די טאשן איז ער ארויס אין גאסיקן רויש און געכאפט זיך — א, דאס איז לאדזש?.. אויכעט א שטאט! און דערמאנט זיך: „די מאמע!" טראכטן לאזט זיך נישט, נאר די מאמע זעט ער, אט איז ער נעבן איר — די פיס באוועגן זיך, זיי שניידן ראש דעם גאסיקן פלאנטער; די פיס לויפן ארום גאס, וווהין עס ציט אים עפעס קענטלעכס, מיטאמאל בלייבט ער שטיין, באוועגט מיטן קליינעם קאפל וואס אין גרויסן הוט, און פון האלז רייסט זיך ארויס קעגן זיין ווילן:

— דא איז די פעפער-גאס!

— נאך ווייטער איז די פעפער-גאס.

אז ער איז ארויף אין הויכן הויז מיטן אפגעשיילטן טינק, האבן ווייבערישע קולות אים מבולבל געמאכט, געגלעט אים, באטאפט זיינע שיך, געפרעגט אן א שיעור שאלות, באקרעכצט, און אז שמאי שטיינער האט ווייניק גערעדט, נאר זיך איינגעקוקט אין אלעמען מיט דורכדרינגלעכן גראבן בליק, האט א יידענע א מין צער-בעל-חיימניצע, אים אונטערגעטראגן א טעוועלע א פארשמירטס:

— קאנסט זי? דיין מאמע!

שמאין האט ווידער א ליכטיקער מיש-געטון אין די שלייפן, און א צעטומלטער האט ער געבעטן:

— גיט עס מיר!

דערנאך איז שמאי שטיינער פונסנייע אוועק אין וועג אריין, ווי ס'וואלט אים עמיץ אונטערגעטריבן. אין בוזעם-טעשל געוואקסן רעמט א קליין פאטאגראפל פון זיין פארשטארבענער מאמע, די מיטן בלאסן, שמאלן פנים און קורצע, געקרויזטע האר. ער האט געשפאנט אין לאנגן וועג, געקוקט אפט אויפן בילדל, וואס האט אים איטלעך מאל געמאכט ענג אין האלז און ער האט נישט נעשפירט קיין ווייטיק, נישט צוליב'ן צירק, וואס איז פארלוירן געגאנגען און נישט צוליבן בלוטיקן פון זיינע פיס. פאר זיין צעווארעמטן דמיון האט גאר אויפגעטויכט די לעבעדיקע מאמע, ווי זי כארכלט אין טונקעלן שטיבל און נייט און שפייט אן א שיעור, און עס האט אויפגעיורט דאס געהאקטע ריזיקע צירקגעצעלט, וואס איז פול מיט טויזנטער, א סך טויזנטער מענטשן און סאמעק שטיינער גייט אום מיט ווילדע חיות אן מורא...

ער זיצט אויף א ראווער, א מאלפע באוועגט די פעדאלן, גרויסע שטשורעס גראבלען אויף זיינע הענט-פלאכן, ער בעהאלט זיי דערנאך אין נאקעטן בוזעם אריין (און ער שרייט!), נישט נעמט דערויף בייזע הינט אויף די הענט און שטעלט קעפ אויף זייערע קעפ; די הינט שטעלן זיך אויף די אונטערשטע פיס און די קעפ אויף זייערע פארביסענע הינטישע קעפ!.. און דאס אלצדינג טראגט אויס אויף זיך סאמעק שטיינער (מיט די שטשורעס אין בוזעם) אויפן פארנדיקן ראווער.

...אז עס בעפאלט סאמעקן אין מיטן דרינגען א צרייצטער טיגער, גיט ער אזא שארפן פייף, אז די בעסטיע ווערט נישט — — און דאס געזאנטע, אומגלויבליכע איז געווארן ווירקלעכקייט. דער פארפאסער איז א לעבעדיקער עדות דערפון. און וואגט עמיץ קפאטן: „האסט א מאמע, האסט געהאט א טאטן?", גיט שמאי א שניידיקן פייף, פאר וועלכן די ווילדסטע בעסטיע אנטלויפט.

אים שניידן זיך נאך נייע שארפע ציין און די ביינער ווערן הארט, שטאל. ער וועט גיין אין גרעסטן צירק אריין, ער וועט נישט קיין מורא האבן. און אז א פיס פון א בעסטיע וועט אים ווי-טון, וועט ער נישט וויינען. צו וואס וויינען? —

(סוף)

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט — נייער פאלקסבלאט

זונטאג 9 יג ניסן תרצ"ג	אפריל — זון־אויפגאנג 4.58, זון־אונטערגאנג 6.19

פון האנדעלס־געריכט.

קוראטארען־צייט פון „ווידז. מאנופאקטור" פערלענגערט אויף 15 טעג

אויף דער ביטע פון קוראטאר פון דער „ווידז. מאנופאקטור" "איז די קוראטארען־צייט פערלענגערט געווארען פון געריכט אויף נאך פופצהן טעג.

* * *

אויף דער נעכטיגער זיצונג האט דער געריכט אויפגעהויבן פון דער אקצ. געז. „דאבזשינקא" אפגעגעבן א בעריכט פאר דער צייט פון 24־טען פעברואר ביז'ן 24־טען מערץ ד.י.

דאס געריכט האט דעם בעריכט גענומען צו קענטניש.

* * *

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון פאבריק מייסטער־פאראיין האט דאס געריכט בעשלאסן די ביטע צו ענדערען דעם טערמין אפצולעגען ביז דאס אפעלאציע־געריכט וועט אננעהמען א דעציזיע.

* * *

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון דער קאאפעראטיווער באנק אין קאליושין האט דאס געריכט אפגעזאגט די ביטע צו בעשטימען א צווייטען סינדיק.

* * *

אויפ'ן ארט פון דעם ביז־איצטיגען געריכט־קאמיסאר פון דער פירמע „י. ראווינסקי "איז נאר־מינירט געווארען דער האנדעלס־ריכטער הילארי מאלאכאווסקי.

* * *

אויף דערזעלבער זיצונג, האט דאס געריכט באמינירט א סינדיק פון דער גפם. פירמע ג. קאלינסקי (נאוואמיעסקא 19) דעם קרעדיטאר אברהם ליכטענשטיין.

* * *

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון דער פירמע „יעקב אהרן גרינשטיין און שותף" האט דאס געריכט בעשטימט דעם ענטגילטיגען טערמין אויף א חודש אויף אנצומעלדען די חובות.

אויפרוף פון 17 פוילישע פערבאנדען

מיר האבען בעקומען צוגעשיקט צום פערעפענטליכען אן אויפרוף וועלכען מיר גיבען מיט קליינע קיצורים:

בירגער.

די דייטשע מלוכה געפינט זיך אין די הענד פון א פארטיי, וואס איז בעקאנט פון איהרע בלוטיגע מעשים. איהרע אנפיהרער מיט היטלערן בראש פראקלאמירען אפען שנאה צום אלדאס־מענשליכען, און דייערע אידעאל איז צו אומברענגען דייערע שכנים, און קודם כל פוילען, וואס אין משנים קדמונים אנ'אפהאלט פאר די גערמאנישע שווארצע כמארעס א. א. וו. א. א. וו.

די האבען אומגעבראכט אין דייטשלאנד די גאנצע פוילישע פרעסע, צוגעמאכט די פוילישע שולען ארויסגעווארפען אין דרויסען דעם פוילישען ארביטער, זיי האלטען אין די טורמעס און מארדען אויס פוילישע בירגער, א. א. וו. א. א. וו.

בירגער!

זאל אונז דער שונא טרעפען צוגעגרייטערהייד!

מיר פאדערען אויף די גאנצע געזעלשאפט צו באיקאטירען דעם שונא!

זאל קיין איין פוילישער גראשען נישט גיין קיין דייטשלאנד!

נישט קויפען ביי דייטשען, און פטר'ן דאס אלץ, וואס 'סשטאמט פון דארטען!

ארויסווארפען פון פוילען אלץ, וואס עס איז דייטשיש!

נידער מיט די שמוציגע לאפעס פון אונזערע גרענעצען!

זאל לעבען די ליכטיגסטע פוילישע רעפובליק!

פעדעראציע פ.ז.א.א. אין לאדוש,
פערבאנד פון פוילישע לעגיאניסטען,
פערבאנד פון לעגיאניסטקעס.
פערבאנד פון פעאוו,
פערבאנד פון רעזערוו אפיצירען,
פערבאנד פון געהילפס־רעזערוו־אפיצירען,
פערבאנד פון רעזערוויסטען,
פערבאנד פון פלאט־זעלנער,
פערבאנד פון אינוואלידען,
אינוואלידען - לעגיע.
פערבאנד פון וועטעראנען פון דער פוילישער ארמיי אין פראנקרייך,
שלעזישער לעגיאן,
פערבאנד געוועזענע מיליטער־לייט פון דער באהן־וואך,
פערבאנד פון דאוובארטשיקעס,
פערבאנד צו שיצען די מערב־גרענעצען,
פערבאנד פון סטשעלצעס,
לעגיאן פון יונגע,
פערבאנד פון פאלקס־יוגענד.

היינט איז ערב חגא

ביז ווען עס מעגען זיין אפען די געוועלבער

די שטאטישע סטאראסטווע איז מודיע, אז ערב די חגאות, — פון 10, ביז'ן 14. אפריל איינשליסליך מעגען די געוועלבער זיין אפען ביז 9 אין אווענד און זונטאג, דעם 9 אפריל (ד. ה. היינט) פון 1 ביז 6 א זייגער.

אין „ווילקא סאבאטא", דעם 15. אפריל מעגען די געוועלבער זיין אפען ביז 6 אווענד.

צוגאב־פאבאר־קאמיסיעס

(2) צוגאב־פאבאר־קאמיסיעס אמטירען געוועהנליך דעם 15 און 16־טען פון יעדען חודש.

דעם היינטיגען 15 וועט די צוגאב־פאבאר־קאמיסיע פ.ק.או. לאדזש־שטאט 1, טראץ „ווילקא סאבאטא", אמטירען נארמאל פאר די פאבאראוועצעס פון 2, 3, 5, 8, 9, און 11 פאליציי־קאמיסאריאטען.

די צוגאב־פאבאר־קאמיסיע פ.ק.או לאדזש־שטאט 2 וועט אבער אמטירען דינסטאג דעם 18 ד.ח. פאר די פאבאראוועצעס פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 פאליציי־קאמיסאריאטען.

עס דארפען זיך צושטעלען די יונגעלייט פון 1911 און עלטערע, וועלכע האבען זיך לעת עתה פאר דער קאמיסיע נישט געשטעלט, און האבען נישט רעגולירט זייער מיליטער־דינסט.

געקליבענע ארץ־ישראל־ווייגען

פון דער עלטסטער יודישער קאלאניע פתח תקוה איז צו בעקומען נאר ביי דער ווייז־פירמע

„באראוויז"

אינהאבער: מענדעל בארנשטיין

לאדז, נאוואמיעסקא 30, טעל. 210־58.

אפטייקען

היינטיגע נאכט־דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: ש. יאנקעלעוויטש (אלטער מארק 9), ז. שטעקעל (לימאנאווסקיעגא 37) ב. גלוכאווסקי (נאריטאוויטשא 6), ס. האמבורג (גלובנא 50), ל. פאוולאווסקי (פעטריקאווער 307), א. פיאטראווסקי (פאמארסקא 91).

ווידער פאבריק־סכסוכים אין טאמאשאוו

(2) אין דער פירמע „טאמאשאווער פאבריק פון קונסט־זייד ס. א." האט עס ביי א נייעם סכסוך בצליב דעם, וואס די פאבריק־לייטונג וויל, מחמת מאנגעל אין בעשטעלונגען, רעדוצירען די ארבייטער און די לוינען אויף 12 פראצענט.

עס איז אויך אויסגעבראכען א סכסוך אין דער פירמע „וועלנא טשעסאנקאווא". וואו די לוינען זענען געווען פאר'ן שטרייק העכערע ווי אין דעם לוין־טאריף פון 1928, און לויט'ן איצטיגען אפמאך דארפען זיי אויסמאכען מיט 14 פראצענט קלענערע...

גרויסע זאקען־גנבה

(2) נעכטען ביינאכט האבען גנבים ארויסגעטראגען פון יואל ווייגשטיינס פארבערייי (צערעצקיעגא 13) 225 טוץ זיידענע זאקען אין דעם ווערט פון 2,000 זלאטעס.

א קווארט וויין Nr. 8 פון דער פירמע „פראגרעס" פאר 2.80 זל.

בעגנב'עט דעם מוזיקער־פעראיין

(2) עהערנעכטען ביינאכט האבען גנבים מיט דער הילף פון נאכשליסלען בעגנב'עט דעם לאקאל פון לאדזער מוזיקער־פעראיין: צוגענומען א שרייב־מאשין, ארויסגעדרייט די עלעקטרישע לעמפלעך, צוגענומען דאס מוזמן־געלד פון קי שופלעדלעך (אך און ווי, וואס מ'קאן אלץ היינט געפינען ביי מוזיקער...).

דער היזק בעטרעפט אנ'ערך 900 זל.

א רוהיג געוויסען

האט מען ווען מען קויפט רעיעלע סחורה. געדענקט די ריכטיגע אדרעס פון וויין און מעהר

כשר לפסח — כשר לפסח

מענדעל בארנשטיין

לאדז, נאוואמיעסקא 30, טעל. 210־58.

א פאבריק־שרפה

(2) נעכטען אינדערפריה איז אויסגעבראכען א שרפה אין ש פינעריי פון „סטעפאן אנקערס" (6 שיערפיען 17). פון א פונק האט זיך אנגעכאפט דאס גארן.

פייערלעשער האבען אין משך פון א שעה צייט איינגעלאשען די שרפה.

א גרויסע האנדווערקער־קאנפערענץ

דאנערשטאג, דעם ערשטען טאג חול המועד, 7 א זייגער אין אווענד, וועט אין לאקאל פון דער געזעלשאפט „ארט", וואלטשאנסקא 27, פארקומען א גרויסע קאנפערענץ פון האנדווערקער. עס וועלען זיין פערטראטען אלע יודישע צעכען פון לאדז און פארשטייער פון די אפטיילונגען אויף דער פראווינץ. אויף דער טאג־ארדנונג פון דער קאנפערענץ שטייען א רייה זעהר וויכטיגע פראגען, דהיינו. בעריכט פון דער טעטיגקייט פון דער האנדווערקער־קאמער (דעם בעריכט וועט אפגעבען דער וויצע־פרעזידענט ה' קאזשימיערסקי), די פראגע וועגען ליפערונגען, און קרעדיטען פאר די האנדווערקער, די פראגע וועגען עקזאמענס פון די האנדווערקער־געזעלען, וואהלען צו דער האנדווערקער־קאמער און פרייע פארשלאגען.

ווי מיר ווערען געוואר, זאל אויף דער קאנפערענץ אויך אויפגעשטעלט ווערען די פראגע וועגען דער בעציהונג פון די האנדווערקער צו דער פראטעסט־און באיקאט־בעוועגונג געגען היטלעריסטישען מערדער־רעזשים אין דייטשלאנד.

ענדערונג פון סיסטעם

פון צושטעלען געריכטס־וועזוואניעס

(א) פונ'ם 1־טען ד. ח. ווערען כל'ערליי געריכטס־וועזוואניעס צוגעשיקט נישט דורך ספעציעלע וואזשנעס, ווי ביז איצט, נאר דורך דער פאסט.

JASNIEJ SŁOŃCA

עכט נור אין ארגינעלע שאכטעל בנמערקונג! זאפראווע אויף דער וואג ארבייטען מיר נישט. ווארפט זאלכע אב אלס פאלשע סחורה

דער „לעקסיקאן פון יודישן טעאטער"

1000 שוישפילער 600 פאטאגראפיעס און בילדער	א דאנק דער פריינטליכקייט פון דעם ניו־יארקער „פארווערטס" האט דאס נייע פאלקסבלאט	בלויז 10 זלאטעס אנשטאט 6 דאלאר

די מעגליכקייט צו געבען 50 פון אירע לייענער אנ'אויסערגעוויינליכען

פרעזענט לכבוד פסח

בלויז פאר 10 גילדען

אנשטאט 6 דאלאר, קאן מען היינטיגע וואך בעקומען דעם ערשטען באנד פון

זלמן זילבערצווייג'ס „לעקסיקאן פון יודישן טעאטער"

יעדער יוד, יעדע יודישע פאמיליע, דארף האבען ביי זיך דעם אייביגען אנדענקען, דאס גאלדענע בוך פון יודישען טעאטער און פון יודישען אקטיאר. אבער מיר האבען נאר 50 עקזעמפלארען און כל הקודם זוכה.

דאס בוך ענטהאלט די ביאגראפיעס פון טויזענד יודישע שוישפילער, דראמאטורגען, קאמפאזיטארען, בדחנים, פורים־שפילער, בראדערזינגער, דירעקטארען, רעזשיסארען, מאלער פון אלע צייטען איבער דער גאנצער וועלט.

דאס בוך איז געדרוקט אויף גלאנץ־פאפיר, איינגעבונדן אין לייוואנד און האט בערך 600 פאטאגראפיעס און בילדער.

עס איז דאס שענסטע בוך, וואס איז ווען געזעהען געווארען אין פוילען.

ווילט איהר האבען אנ'אנדענקען פון אייערע ליבלינגע אין פוילען: יוליוס אדלער, עמיליע אדלער, יוליוס אסקאר, מארק ארנשטיין, שלום אש, פאול בריטמאן, זינא גאלדשטיין, דוד הערמאן, יצחק זאנדבערג, רודאלף זאסלאווסקי, וואלף זילבערבערג, דוד זיידערמאן, זיגמונט טורקאוו, אלא לילית, משה ליפמאן, אברהם מארעווסקי, הערמאן סיעראצקי, אייזיק סאמבערג, קלארא סעגאלאוויטש, יצחק פעלד, אסתר רחל קאמינסקא, אידא קאמינסקא, וויערא קאניעווסקא, שלמה קוטנער אלעקס שטיין און אנד.

ווילט איהר זיך בעקענען מיט די לעבענסגעשיכטעס פון די הונדערטער יודישע קינסטלער אין אמעריקע, קאנאדע, פאלעסטינע, אויסטראליען, ענגלאנד, פראנקרייך און רומעניען?

דער „לעקסיקאן פון יודישען טעאטער" איז ביז איצט נישט געווען צו בעקומען אין פוילען. דאס בוך האט ביז איצט געקאסט 6 דאלאר. איצט קאן מען עס צוזאמען מיט 3 קופאנען פון „פאלקסבלאט" בעקומען נאר פאר 10 זלאטעס

שניידט אויס דעם קופאן און מיט נאך איין קופאן, קאנט איהר אין דער אדמיניסטראציע פון „פאלקסבלאט" בעקומען דעם „לעקסיקאן" נאר פאר 10 זל.

קופאן נומער 2

דער בעזיצער פון דעם קופאן און נאך 1 קופאן בעקומט פאר 10 זלאטעס דעם

גרויסען פאלקסבלאט־פרעזענט

דעם ערשטען באנד פון „לעקסיקאן פון יוד. טעאטער.

האסטו זיך שוין פערזעהען מיט אַן'עלעגאנטען

פריהלינגס-הוט?

אייל צו דער גוט-בעקאנטער פירמע

M. RAPOPORT, 9 פיעטריקאווער 9, טעל. 230-08

וואו מען בעקומט אלערנייעסטע אויסלענדישע, ווי אויך אינלענדישע היטען אין אלע קוואליטעטען פון די נייעסטע פאסאנען און פארבען. ביליגער ווי איבעראל!

יודישע ווירטסלייט ווארפען ארויס א קראנקען יוד מיט 10 קינדער ערב פסח פון דער וואוינונג

מיט חרפה האבען די ווירטסלייט נעכטען שבת געמוזט פערלאזען ס'סטריקאווער שטיבעל

אויף פולגאצנא גאס איז פערגאנגענעם פרייטאג געווען „ליהודים“, די גאס איז געווען שווארץ פון מענשען, נישט צוליב'ן ערב־פסח נאר צוליב עפעס אנדערש... צוליב אן עקסמיסיע.

דאס הויז אויף פולגאצנא 16 געהער צו די ברידער דיד און הערש קאפלאן, אין דעם זעלבען הויז וואוינט זייט 30 יאהר דער לאקאטאר אייזיק לאנדאוויטש, און צוליב דעם, שווערען קריזיס, איז ער שולדיג געבליבען דירה־געלד. צוליב וואס די ווירטסלייט האבען אויף איהם ארויסבעקומען אן עקסמיסיע.

ל. האט מיט די ווירטסלייט גענומען רעדען און בעטען אפצולעגען די עקסמיסיע אויף נאך פסח און אז דאס האט נישט געהאלפען האט ער זיי גערופען צו א דין־תורה. די ווירטסלייט זענען אבער צו דער דין־תורה נישט געקומען. דאס בית־דין האט דאן ארויסגעטראגען א פסק אז די קאלאנס זאלען די עקסמיסיע אפהאלטען ביז נאך פסח, און האלטען א דין־תורה. דער פסק אונטערגעשריבען פון דריי רבנים איז צוגעשיקט געווארען צו די ווירטסלייט.

די ברידער קאפלאן האבען אבער דעם פסק בית דין נישט געהאלטען, און פרייטאג איז אויסגעפיהרט געווארען די עקסמיסיע. מחמת דעם, וואס דער לאקאטאר איז געלעגען א קראנקער אין בעט, האבען די ווירטסלייט גערופען א דאקטאר, און דער קראנקער לאנדאוויטש איז מיט'ן בעט צוזאמען מיט 10 קינדער ארויסגעווארפען געווארען אויפ'ן הויף. די סצענע האט ארויסגערופען פערביטערונג ביי די לאקאטארען און די גאס איז שווארץ געווארען פון מענשען.

דער עפילאג פון דער מעשה האט זיך אפגעשפילט נעכטען אין סטריקאווער שטיבעל:

די ברידער קאפלאן דאווענען אין סטריקאווער שטיבעל אויף ווסכאדניע 6. ווען זיי זענען נעכטען געקומען צום דאווענען, איז פאר'ן לייענען אַרויסגעטראטען דער גבאי און אין נאמען פון די מתפללים אויפגעפאדערט די ווירטסלייט, זיי זאלען זיך אונטערווארפען דעם פסק־בית־דין און צוריק אריינלאזען דעם קראנקען יוד מיט די קינדער אין דער וואוינונג איבער פסח.

די ברידער דיד און הערש האבען זיך אבער איינגעעקשנט און פאר קיין פאל נישט געוואלט מסכים זיין.

דער גבאי האט דאן געמאלדען אז מ'וועט נישט פריהער לייענען ביז זיי וועלען נישט פערלאזען ס'שטיבעל.

אויך דאס האבען זיי נישט געוואלט, איינ'ם שטיבעל האט זיך געטאן חושך. דער עולם האט זיי ממש געוואלט דורס זיין. דאס לייענען איז אויפגעהאלטען געווארען אויף גאנצע צוויי שעה און ווען די „שיינע יודען“ האבען בחרפתנו פערלאזט ס'שטיבעל, האט מען פערענדיגט דאס דאווענען.

„קאנסומענטען-ליגע“ פאדערט אויף צו דער באיקאט-אקציע געגען דייטשלאנד

קויפען נאר ביי פירמעס וואס האבען איבערגעריסען האנד. בעציהונגען מיט דייטשלאנד

די פערוואלטונג פון דער קאנסומענטען־ליגע אויף לאדזשער וואיעוואדזטווע“, וועלכע רעפרעזענטירט 65 טויזענד קאנסומענטען, האט פערעפענטליכט א שארפען פראטעסט געגען דעם בארבאריזם אין דייטשלאנד.

די ליגע פאדערט אויף אלע קאנסומענטען זיך אנצושליסען אין דער באיקאט־אקציע געגען דייטשלאנד און נישט צו נוצען קיין דייטשע פראדוקציע, און קויפען נאר ביי די פירמעס, וועלכע האבען איבערגעריסען די בעציהונגען מיט דייטשלאנד.

אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו!!

זוכט נישט ביליג — נאר גוט!

אנשטאט אויסצוגעבען פיל געלד אויף רעקלאמע גיב איך

גוטען און כשר'ן ווייז

ווילט איהר האבען אן'אמת'ן עונג יום־טוב, דאן פאדערט איבעראל נאר דעם גוט־בעקאנטען און אויסגעצייכנטען ווייז פון די פירמע

„מאלרוויך“

אינהאבער: ש. נייפעלד

4 צעגעלניאנא 4 אין הויף

אויך איז צו בעקומען מיין ווייז צו פאבריקס־פרייזען ביי פאלגענדע פירמען:

1) דזיאלאווסקי קילינסקיעגא 33
2) בעלכאטאווסקי נארוטאוויטשא 31
3) שיינביין נאוואמיעסקא 27
4) אייזעראוויטש, 11. ליסטאפאד 38.

טיי „K и C“ כשר לפסח

נור אין פאקונג 250 gram

● „AROMATYCZNA“ ●

ד. בן-גוריון אין לאדז

אויפ'ן וועג פון ארץ־ישראל קיין לאנדאן איז פאריגען פרייטאג געקומען קיין פוילען דער בעקאנטער פיהרער פון דער יודישער ארבייטער־שאפט אין א"י, ה. ד. בן־גוריון, וועלכער וועט דא ווייזלען בלויז איינציגע טעג.

די ליגע פאר'ן ארבייטענדען א"י ארדענט איין אין לאדז לכבוד איהם א פייערליכע אקאדעמיע.

א באטשינקע ווייז Nr. 6 פון דער פירמע „פראנקעס“ פאר 1.60 זל.

זעלבסטמארד פון א יודישען סוחר

(א) אויף אגראדאווא 9 האט אויסגעטרונקען יאדינע דער אפטאווער סוחר, יאנקעל דאווידאוויטש.

פאגאטאוויע האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

אינטערעסאנטע פארלעזונג וועגען אינדיען

היינט, 12 בייטאג קומט פאר אין זשורנאליסטען־סינדיקאט די אינטערעסאנטע פארלעזונג אין פיליש פון דעם יונגען אינדישען שריפטשטעלער ראדזש־בעהארי־אלמאטור.

די פארלעזונג וועט אילוסטרירט ווערען מיט אינדישער מוזיק.

א גובה איז געריכט

(א) נעכטען האט מען אין א קאנצעלאריע פון קרייז־געריכט ארויסגעגנב'עט ביי דער פרל. קסעניא ענצמינגער (סעקרעטארין פון אדוו. מאנטלאקי) פון א טעקע 350 זל. מזומן־געלד.

מען זוכט די גנבים.

ר. איזראעל

משפחות אין פלאמען

סענסאציאנעלער ראמאן פון יודישען פאמיליען־לעבען

(138

— איהר בעליידיגט מיך כסדר, פרוי בארענין, האט ביאלאפאלסקי געזאגט, ווען דאס וואלט זיך געטראפען ביי אן'אנדערען וואלט דאס בשום אופן נישט טאלערירט, ביי אייך בין איך אבער מאכטלאז, און האב נישט קיין שום מעגליכקייט איך זיך אקעגענצושטעלען.

— איך האב דאך נאר געשפאסט, יעדענפאלס האלט איך אבער דאך פאר ריכטיג ווען איהר וואלט פערארדענט אדורכצופיהרען א רעוויזיע אין דער וואוינונג פון זעלבסטמערדער.

— גוט, איך טו עס גלייך. צי וואלט איהר אבער מיר נישט געוואלט זאגען, וואס איך האב דארט צו זוכען, וואס האפט איהר דארט צו געפינען.

— איך האף דארט צו געפינען די אויפקלערונג וועגען נאסטיא מאשקאוויטשס טויט.

— ווי איז דאס מעגליך? איהר האט דאך מיר געהאט פערזיכערט, אז קריינין איז נישט שולדיג אין איהר טויט און אויף דעם סמך האב איך איהם געהאט בעפרייט פון אונטער דער שווערער בעשולדיגונג.

— דעמאלט האט דאס מיר גענוצט צו מיינע אינטערעסען, ה' ביאלאפאלסקי...

— פון וואנען וויים איך דאס און ווי אזוי קען איך דאס גלויבען, אין דערזעלבער מאס קען דאך מעגליך זיין אז סנוצט אייך איצט צו אייערע אינטערעסען איהם צו בעשולדיגען. נאכמעהר, אז ער איז שוין טויט און וועט גארנישט קענען ענטפערען.

— קיין טויטען שעגד איך נישט ווי איך זעה האט איהר מיר באלד בעצאהלט מיט א בעליידיגונג.

— ענטשולדיגט, אויב איך האב בענוצט א צו־שארפען אויסדרוק, איך האב איך נישט געמיינט צו בעליידיגען, אויס געוואוינהייט בין איך איבערגעגאנגען אין אן'אפיציעלען טאן.

— איבעריגענס, האט די בארענין געזאגט מיט חרטה איז מיר דעמאלט נישט אזויפיל געגאנגען אין בעפרייען קריינינען, ווי אויסצומיידען עגמת נפש און צרות אן'אנדער פערזאן.

— איהר מיינט דאס פריילין ווייספעלד.

— יא, זי איז דעמאלט געווען נאך א זעהר שווערער קראנקהייט, יעדע אויפרעגונג האט געקענט פערערגערען איהר לאגע און קאמפליצירען איהר קראנקהייט, מ'האט דעריבער נישט געטארט ברענגען א צווייטען, א באמת אונשולדיגען קרבן. דאס איז געווען דעמאלט מיין מיינונג און דעריבער האב איך דעם ענין אדורכגעפיהרט אזוי און נישט אנדערש, אבער גלויבט מיר, אז איך האב קריינינען כסדר געהאלטען אויפ'ן אויג און ער האט זיך בשום אופן נישט געקענט ארויסדרעהען פון די הענד פון דער גערעכטיגקייט. איך האב דאך אייך שוין אנומעלט פערזיכערט, אז איך וועל אייך איבערגעבען אין די הענד דעם מערדער פון נאסטיא מאשקאוויטש.

ביאלאפאלסקי האט געשוויגען. דאס אלץ איז געווען צופיל, אז ער זאל עס אויף איינמאל פערדייען. די בארענין האט ווייטער גערעדט.

— דער גורל. און דאס האלט איך פאר דער אבסאלוטער גערעכטיגקייט האט געוואלט, אז ער אליין זאל זיין דער ריכטער איבער זיך און זאל זיך אליין אויסמעסטען די שטראף. ס'איז גוט אזוי געשעהען, פאר אלע, אויך פאר איהם אליין און אויך פאר דער גערעכטיגקייט.

ביאלאפאלסקין האט געמישט אין קאפ אין זיינע געדאנקען, וועלכע האבען שטענדיג געארבייט נארמאל און לאגיש, האט איצט געהערשט א מיש־מאש, ער האט נישט געקענט דערכאפען איין געדאנק, וועלכען ער זאל דערציהען ביז'ן סוף. און מאכען די געהעריגע אויספיהרונגען. הגם דאס אלץ האט זיך געפיהרט לטובת איהם, לטובת זיין קאריערע, האט ער דאך פאר עפעס מורא געהאט, האט ער זיך דאך פאר עפעס אזוי שטארק געשראקען ווי מ'וואלט איהם געכאפט אויף דער הייסער מיצוה בעת עפעס א שרעקליך פערברעכען!

— איך בין זיך מודה האט ביאלאפאלסקי געזאגט, אז איך פערשטעה אבסאלוט גארנישט. איך וויל אפילו זיך נישט אריינטראכטען אין דעם גאנצען ענין, ווייל איך פיהל, אז דאס איז איבער מיינע כוחות, איך וועל בלינד פאלגען וואס איהר וועט מיך הייסען און בין זיכער, אז איך וועל נישט קיין חרטה האבען....

— זייט נישט אזוי זיכער, ה' ביאלאפאלסקי פערשטעהט זיך, אז איך וועל אייך נישט אריינפיהרען אין קיין שום אפעטע און איך וועל אייך נישט וועלען קיין שלעכטס טון, אבער דאס אלץ, וואס איך טו קען אבער האבען א גרויסע ווירקונג אויף דער געשטאלטונג פון אייער ווייטערדיגען לעבען.

ביאלאפאלסקי איז געווען זיכער, אז די בארענין גיט איהם אנצוהערען, אז זי האט עפעס ערנסטע כוונות בנוגע איהם און האט זיך שטארק דערפרייעהט.

— אויב איהר, פרוי בארענין — האט ער געזאגט — קענט האבען אן'איינפלוס אויף דער געשטאלטונג פון מיין ווייטערדיגען לעבען, געהט איך דאס אן מיט צופרידענהייט, מיין טויס איז עס, אז איהר זאלט אזא איינפלוס האבען.

— זאלען מיר דעם שפאס אוועקלאזען אן א זייט, טוט איצט אייער פליכט, אלס אמטירענדער אויספארשונגס־ריכטער.

ביאלאפאלסקי מיט דער בארענין האבען זיך געזעגענט היינטער'ן שטאט, די בארענין איז אוועק צו מרימען און דער ריכטער אין דער פאליציי וואו מ'האט זיך שטארק געוואונדערט צוליב זיין צוריקקומען.

— איך בין געקומען צוריק, ווייל מיר איז איינגעפאלען, אז מ'וואלט געדארפט אדורכפיהרען א רעוויזיע אין דער וואוינונג פון דעם זעלבסטמערדער.

— צו אייער בעפעהל, הער ריכטער.

ביאלאפאלסקי האט געשיקט עטליכע פאליציאנטען און געהייסען צונעהמען פון שטוב אלץ, וואס וועט זיין פערדעכטיגט, בעזונדערס יעדעס געשריבען ווארט.

די פאליציאנטען אין דעם קליינעם שטעטעל פאר וועלכע א רעוויזיע איז געווען א זעלטענע ערשיינונג האבען זיך גענומען צו דעם ענין זעהר ענערגיש. זיי האבען מיט פינקטליכסטער גענויאיגקייט אדורכגעזוכט יעדעס ווינקעל, מיטגענומען יעדעס שטיקעלע פאפיר און יעדע פערדעכטיגטע זאך און דערמיט געקומען צום אויספארשונגס־ריכטער, וועלכער האט זיך גענומען ארויסצוקוקען דאס קאנפיסקירטע פערמעגען.

(פארטזעצונג קומט).

א גרויסע יום-טוב-פרייד

גרייט איהר צו מיט'ן בעצירטן אייער יום-טוב'דיגען טיש מיט אלער ארט טארטען און קוכען. שוין דאס באקען פערשאפט פרייד, ווייל ד"ר עטקער'ס באקפולווער

Backin

גיט אייך די זיכערקייט, אז אלעס געלינגט אויסגעצייכנעט. גיט אכטונג אויף די שוצמארקע „העלער קאפ" און אויף דעם נאמען „Oetker" ביידע צוזאמען זענען אנערקענט אלס גוטע קוואליטעט.

אליין-באקען הייסט אויפיל ווי שפארען.

עטקער'ס פרעפאראטען איז אין יעדען בעסטען געשעפט צו בעקומען. פארלאנגט דארט אויך די באליבטע עטקער-פרעפאראטען. ווען עס פעהלט אויס נאכ'ן צושיקען 40 גר. אין מארקען פון

Dr. August Oetker, Oliva.

אונטערגעווארפענע קינדער

(2) נעכטען האט מען ווידער אונטערגעווארפען א יונגעלע פון אנ'ערך 3 וואכען אין דער אפטיילונג פאר געזעלשאפטליכער שוץ ביים מאגיסטראט (זאוואדזקא 11).

אזא קליינס איז אויך נעכטען אונטערגעווארפען געווארען אין א פאביאניצער קאשטשאל.

וועגען באיקאט!

אין צוזאמענהאנג מיט דעם באיקאט פון די דייטשע סחורות אין פוילען, ווערט אויפמערקזאם געמאכט, אז די פריישטאדט דאנציג געהערט צום פוילישען צאל-געביט און צוליב דעם ווערען די סחורות, וואס שטאמען פון דאנציג טראקטירט צוזאמען מיט די היימישע אויסארבייטונגען, דאס בעציהט זיך אלערערשטענס צו די בעקאנטע און באליבטע באק-פראשקעס און לעגומין פון ד"ר עטקער. די דאזיגע פירמע פראדוצירט איהרע אויס ארבייטונגען אויסשליסליך אין דאנציג פון די רויה-שטאפען, וואס ווערען געברענגט פון פוילען, צוליב דעם דארף מען טראקטירען די פירמע צוגלייך מיט אינלענדישע פירמעס.

כשר לפסח אויף יום-טוב פראנקס אויסגעצייכענטע פסח-צימישונג צו קאווע, אויסגעארבייט שטרענג לויט די פארשריפטען פון כשרות פאר דער ערשטקלאסיגער קוואליטעט און אבסאלוטער ריינקייט גאראנטירט די אויפזיכט פון הרב הגאון יהושע טרונקעל, פאדגורזשע-קראקא. צו בעקומען אין אלע קאלאניאל-געשעפטען.

פון מארגען אן קאן מען שוין בעקומען אונזער פרעמיע — דעם „לעקסיקאן פון יודישן טעאטער"

אין היינטיגען נומער פון אונזער צייטונג איז געדרוקט דער צווייטער קופאן, וואס בערעכטיגט צו אונזער אויסערגעוועהנליכער פרעמיע — דעם ערשטען באנד פון זלמן זילבערצווייג'ס „לעקסיקאן פון יודישן טעאטער".

דער אינטערעס צו דער פרעמיע איז אומגעהויער. לאדז איז בעריהמט אין דער וועלט אלס א גרויסע טעאטער-שטאט. דאס לאדזער יודישע טעאטער האט שטענדיג געהאט א גרויסען נאמען. דער פערשטארבענער דירעקטאר יצחק זאנדבערג האט דער ערשטער אויפגעפיהרט די ווערק פון שלום אש און פון פרץ-הירשביין, דער בעריהמטער שוישפילער יוליוס אדלער האט דער ערשטער אויפגעפיהרט א רייהע בעקאנטע ווערק פון אייראפאישען רעפערטואר, אין לאדז האט די „ווילנער טרופע" געפייערט אידהרע גרעסטע טריומפען.

אויך איצט האט לאדז איינע פון די בעריהמטסטע יודישע טעאטערס אין פוילען סיי אין דער דראמע און סיי אין דער אפערעטע. עס איז אלזא קיין וואונדער נישט וואס די טויזענדער יודישע טעאטער-ליבהאבער ווילען בזוכען דעם „טעאטער-לעקסיקאן", וועלכער האט פערצייכענט אט די אלע געשעהענישען און איז גלייכצייטיג א שפאנענד לעזע-בוך, זעלטען שעהן ארויסגעגעבען מיט פרעכטיגע אילוסטראציעס.

ביז איצט איז דער „טעאטער-לעקסיקאן" נאר געווען צו בעקומען אין אמעריקא. איצט אין צוזאמענהאנג מיט'ן בעזוך פון רעדאקטאר פון „לעקסיקאן" זלמן זילבערצווייג, האט דער ניו-יארקער „פארווערטס" בעשטימט א געוויסע צאהל ביכער פון „לעקסיקאן" אלס פרעמיע פאר די יודישע טעאטער-ליבהאבער און לעזער אין אייראפא. לאדז האט בעקומען אזעלכע 50 ביכער, וועלכע מיר זענען בערעכטיגט צו פערקויפען צו 10 זלאטעס א בוך אנשטאט 6 דאלאר וואס דאס בוך האט ביז איצט בעקאסט. יעדער איינער, וועלכער וויל בעקומען די פרעמיע, דארף ברענגען 3 קופאנעס פון אונזער צייטונג און ער בעקומט פאר 10 גילדען דעם „לעקסיקאן".

היינט איז געדרוקט דער צווייטער קופאן און מען קאן שוין פון מארגען אן בעקומען אין אונזער אדמיניסטראציע דעם „לעקסיקאן". ווער עס האט נישט דעם פריהערדיגען קופאן, קאן איהם בעקומען אין אונזער צייטונג.

פון דער געז. „צו בעקעמפען דעם ראק"

געוועהלט א נייע פערוואלטונג

דעם 7 טען ד. ח. איז פארגעקומען די אלגעמיינע יעהרליכע מיטגלידער-פערזאמלונג פון דער „געז. צו בעקעמפען דעם ראק".

נאכ'ן בעריכט זענען אויפ'ן ארט פון די אפטרעטענדע און געשטארבענע פערוואלטונגס-מיטגלידער געוועהלט געווארען די ה"ה: רישארד בויער, סאלא דאנציגער, נאום צטינגאן, לודוויג האוקע, ערווין יונגניצקעל, ד"ר יוזעף מארושינסקי און ד"ר וואטען.

אין דער רעוו. קאמ. קאראל צגדער, ווילהעלם הארודיטשקי, ערנעסט העמפעל, ראבערט שוויקערט און מאקס ווישעוויאנסקי.

פיליפס ארבייט נישט לשמה,
ער איז פונקט ווי פ.ק.א.

קויפענדיג עטוואס טייערע זשארובקעס פון פיליפס, ערשפארט מען א סך אויף שטראם-פערברויך.

„מירי-מיליאסען"
דער נייער פרוב פון „אראראט"

פרייטאג איז פארגעקומען די פייערליכע פרעמיערע פונ'ם עקספערימענטאל-ספעקטאקל פון „אראראט" א.נ. „מילי-מיליאסען".

די געזאנגס-קאמעדיע, וואס פערמאגט א שפע פון הומאר, וויץ און געזאנג, איז דורכ'ן גרויסען עולם זעהר ווארעם אויפגענומען געווארען.

דעם רעזשיסאר ד"ר הערמאן איז געמאכט געווארען אן אוואציע.

גענוי וועגען דעם געוואגטען עקספערימענט — אין די קומענדיגע נומערן.

ווייץ 6 № פון דער פירמע „פראנרעס"
א קווארט ווייץ 6 № פון דער פירמע „פראנרעס" נאר פאר 2.25 זל.

מענער-היטען
איז די נייעסטע פאסאנען און קאלירען, בעסטע קוואליטעט

עמפפעהלט

8
מ. קאפעלושניק, נור 11-טער ליסטאפאד (קאנסטאנטינער)

היטען צו פאסאנירען ווערען אנגענומען אין מיין ערשטקלאסיגער ווערקשטעל.

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע
5-טע קלאס, 26-טער טאג

50,000 zł. na nr. 68732+.
10.000 zł. na n-ry: 72167 118195+.
5.000 zł. na n-ry: 47197 60677 93198
Zł. 2.000 na n-ry: 71267+ 73143 76602+ 79238 84212 87414 95577 107670 108848 123832+ 127695+ 133919.

ZŁ. 1,000 na n-ry: 6541 9593 10299, 14477 17817 19393 30017+ 32123 35973 49587 50977 59380 62766 63735 68267 74236 86926 89869 95244 95567 99175+ 108385 117150 118556 122110 129157 130278 130652 131792 135348 141923.

Po 250 zł. na N-ry:

104 66+ 256 89 545 62 721 925 1248 391 531+ 78 673 802 42 2051 87 93 133 238 400 47 82 99 619 24 779 916 3057 153 64 66 300 11 553 690 700 15 18 805 53+ 74 928 4017 241 94 340 75 524+ 779 837+ 5094 234 80+ 301 412 16 89 574 889 6144+ 322 51 88 413 23 70+ 533 95+ 858 74 938 7050 202 66 72 92 328 558 707 881 90+ 8087+ 211 79 362+ 98 434+ 569 609 68 902 9118 98 337 516 63 647 82 818 71 10046 67+ 167 320 25+ 653 94 626+ 34 91 920 48 91+ 11057 97 116 226+ 411 535+ 97 729 878 80 940 12009 81 228 372 521 85 86 714 15 38 65 864 97 918 13403+ 88 542 43 92 635 718 14025+ 357 659 770+ 886 15109 424 51 517 27 16114 658 72 716 29 987+ 17175 230 409+ 68 557 63 74+ 81 18247 490 749 91 823 71 935 19017+ 102 54 365+ 405 692 703 20 920 61 20102+ 215 457 70 652 800 01 960+ 21106 240 383 535 57 96 807 55 847 54+ 988 22045 213 82 315 18 421 72 738 825 74 940 56 72 23334 402 775 97 812 953 24041 75 119 46 59 226+ 77 415 526 41 89+ 855 976 25002 170 284 311 607 56 755 56+ 879 26046+ 125 26 365 88 460 561 632 752 854 89 27092 154 261 36+ 535 722+ 867 945 28033+ 153 296 374 430 45 554 663+ 812 915 29009 10 146 344 506 824 36 30003+ 110 239 577 659 725 31048+ 139 298 600 877+ 87 927 65+ 86 32046 47 64 76 152 68 88 205 13+3 568 630 723 815 956+ 33011 27 44 95 166 86 376 483 87+ 522 63 634 71 708 877 997 34014 235 93 534 661 803 35014 84 274 86+ 326+ 511 54 79 781 889 950 65 36040 360 409 967 37355 401 07 23 72+ 503 619 99 900+.

38050 276 305 423 90 831 90358+ 102 228+ 98 354 68 584 647 723+ 842 51 955+ 40036 111 94 342+ 497 676 745 924+ 51+ 41029 195 229 31 90+ 311 26 449 74 97 553 803 55 77 42112 50 63 283 446 657+ 752 76 830+ 33 34 808 973 89 43091 274 376 438 41 563 772 936 43040 470 714 79 949 45036+ 63+ 270 314 41 411 54 66 762 82 995 88 46182 259 330 485 575 750 73 81 890 47038 86 222+ 93 46 342 81 82 84+ 93 421 557 839 948 48194 419 545 49 603 70 727 909+ 56 86+ 91 49345 55 412 85 566 619 825 50258 64 51002 22 227 87 509 775+ 825 52177 47 48+ 62 79 615 73 711 825+ 908 28 81 94 5306 175 82 253+ 75+ 358 81 425 76 79 505 659 960 54087 144+ 94 417 824 40 937 49 55093+ 104+ 51 242 48 70 91 307 65 420 84+ 544+ 62 55+ 650 79 98+ 735 48+ 58 813 28 41 62 70 918+ 59 56065 175 268 467 666 75 711 850 79 57025 102 84 478 508 746+ 845 81 931 58013 154 88 211 325+ 86 438 59 649 704+ 825+ 909+ 59051 220 425 623+ 884 966 74 60036+ 170 489 510+ 47 72 871 909 67 61051 72+ 119 30+ 275 411 75 647+ 85 713+ 39+ 88 823+ 32 52 62050+ 109 249 317 78 505 602 25 67 863 934 63324+ 84 461 532+ 603 841 64020 36 113 77+ 90 97 98 238 81 566 81 775 945 65223 561 72+ 606 760 856+ 914 36 93 66135 225 368+ 411 31+ 50 74 671 772+ 815 914 26 67022 187+ 312 90 91 455 710 68009 173 248 63 370 428+ 536 706 25 97 849+ 99 69277+ 387 409 25 67 681 719 808 933 70090 197 235 378 83 521 770 990 71026 185 213 317 53+ 471 72054 311 85 419 79 572 675 723 816 22 70 73017 27 49 139 79 265 68 84 329 81 407 563 733 806 64 919 74061 137 534 624+ 915 75038 70 137 48 97 305 89 575 600 23 831 62 76 901.

76115 266 340 95 532 611+ 872 908 77123 202 45 96 99 356 66 67 82 520 936 78020 62 178 80 206 77 317 434 503+ 932 90 99 79028 44+ 68 144 45 61 227 511 19 715 923 80008 141 272 337 48 83+ 422 575 745 82+ 913 81033 5 364 134 253+ 427 508 76 824 68 945 49 82067 142 572 80 863 70 83003 324 567 74 84120 67 353 61 79+ 482 630 718 34 72 84 86 833 85100 72 81 221 397 532 645 73+ 702 64 816 59 76 86213 42 73+ 301+ 429 532 42 90 609 45 913 69+ 87109+ 34 46 75 248 528 57 626 988 88206 18 308 7 687+ 481 639+ 854 934+ 89044+ 226 57 319 83+ 596 651 705 41 75 867+ 79 940 44 90126 36 85 209 23+ 50 63 77 320 503 60 651 715 25 801 81 969 91000 42+ 182 285 327 984 92022+ 151 293 355 416 40 510 724 939 93055 98 157 493 98 568+ 611 23 25 60 734 53 78 943 94094 154 92 209 95 304 41 75 550+ 650 880 95121 52 243+ 94 330 84 429 512 705 29 96018+ 24 191 237+ 51+ 409 19+ 82 629+ 974+ 91 97044 132 353+ 58 995 98032 92 120+ 28 97 261 466 656 875+ 977 99088 335 73 414 579 85 802 22 908 96 100002 24 185 217 91 358 417 30+ 529 53 63 678 93 851 82 101028 149 81 354 497+ 506 72 938 77 88+ 102075 127 81 205 19 34 466 543 702+ 66 91 858 963 103056 111 78 308 61 424 97 594 813 46 104048 197 392 455 63 540 83 652 96 763 70+ 97 837 81 95 966+ 105013+ 17 47+ 167 74 88 298 403 730 98 996+ 106211 80+ 318+ 60 89 540 84 614 31 34+ 901 10 51 107067 123 279 231 420 33 509 617 808 99 46+ 18130 285 338 53 69 93 403+ 81 526 669 716 27 29 46 61 891 109024+ 48 112 242 75 359 403 05+ 63+ 658 712 854 66 110047 187 203 82 476+ 569 669 92 845 111262 315 68 81+ 414 547 85 783 112002 96 128 75 313 412 532 67 81 849+ 60 77+ 717 48 813 26 52 71 971 74 94 113207 376 95 507+ 610 785 837 912.

114071 406 637 735 42 816 911 115005+ 24+ 71+ 83 114 30863 90 518 33 764 921 24 57 16098+ 158+ 88 296 326 62 442 54 79 646 79 117105 27 78 243 171 480 529 47 92 99 693 700 62 822 69 902 80 118003 20 154 66 275+ 80+ 312 34 660 759+ 945+ 68 119064 123 294 308+ 42 411 574 72 31 90 812 120075 147 567 603 918 121008 115 251 393 473 589 709 34 869 78 966 122113 40 60 245 391 503 607 43+ 713 50 85 99 887 123063 104 24+ 242 398 471 687 97 828 916 124113 229 403 09 66 628 36 50 67+ 715 818 915 31 39 48 56 80 15025+ 137+ 302 79 445 540 650 772 892 928 126001 59+ 121 49 84 271 98 676 98+ 721 45 880 98 32 67 82+ 17140 61+ 79 98 327 93+ 520+ 58 958 128145 245 548 656+ 59 93 741 71 911 15+ 36+ 51+ 129038 229+ 95 327 513+ 609 77 743 92 809 52 950 130151 61 247 323+ 85 87 448 94 647 807 16 131002 364 69 431 591 701+ 94 827+ 65 93 995 132411 593+ 610 59 873+ 972 96 133060 163 447 553 71 73 869 939 134185+ 209 14 16 301 29+ 38 85 504 6655 84+ 95 751 135072+ 147 66 99 246 73+ 79 564 136070 183 288 364 501 42 615 74 84 715 67 874 913 14 60+ 66 137029 297 328 32+ 72 526 79 81 92 699 755 81 93 943 88 96 138151 208 379 444 73 512 632 781 838 72 59 929+ 53 139057 84 262 78 390 640 744 878 948 140027 105 98 348 49 443 96 561 641 743 71 977 141196 209+ 478 501 83 608+ 92 782 142091 137 250 329+ 429 40 63 702 836 58 72 92 915 23 57 143062 76 138+ 83 616 727 41 95 844 54+ 94 940 62 144429 688 875 145 379+ 524 822 34 946 146119 523+ 635 63 96+ 97 821+ 23 50+ 980 147072 111 77 225 393 618 62+ 781 823.

Na numery z + padły premje, wysokość których ustalona będzie w ostatnim dniu ciągnienia 5-ej klasy.

לאדזער יודיש קאמעראל-טעאטער
„אַראַרַאט"
קינסטל. לייטונג: משה בראדערזאן

אין ניי-רעמאנטירטען זאל פון „מאנטיילפעל" זאכאדניא 43

הייבט, זונטאג און מארגען, מאנטאג ווערט נישט געשפילט.

דינסטאג (ערשטער טאג יום-טוב) 2 פאר שטעלונגען: 12 א זייגער א פריהמארגען פארשט. און 4 נאכמיטאג
מיטוואך, (צווייטען טאג יום-טוב) 3 פארשטעלונגען: 4, 7 45 און 9 45 אווענט

„מילי-מיליאסען"
פון משה בראדערזאן און דוד הערמאן
--- געזאנג-שפיל אין 2 טיילען 8 בילדער ---
רעזשי: דוד הערמאן

ראלטן-פערטיילונג:
שקר און בלאף (מאלווינא ראפעל (שיינע מרים
שמעלקע קנעפל ש. דזשינאן
בעריש לעכל ד. בירנבוים
חי' שרה מאשע פעטערמאן
רבי רעווערענד ליטוואק לעמעלע לאק ש. גאלדשטיין יואל בערגמאן
טערקישע רעקלאמע שרעטעלע לילי ליאנא
רייזעלע — ליזא שלאסבערג
נעסטל רעקלאמע ראמא שאכעט
קאנדוקטאר — יחיאל אלטמאן

דעקאראציעס: קאראל היללער. מוזיק: הערץ רובין.
פאספארטוס, פרייקארטען און הנחה-בילעטען אונגילטיג
בילעטען צו בעקומען ביי דער קאסע פון טעאטער.

אויסטויש פון וועקסעל-בלאנקען

דער וואס שטעלט אויס א וועקסעל אויף אן אלטען בלאנק ריזיקירט א כך

(2) לויט ווי מ'איז אינפארמירט פון דער לאדזער פינאנץ-קאמער זענען שוין פון 1 אפריל ד. י. איינגעפיהרט געווארען די נייע וועקסעל-בלאנקעטען.

וועקסלען אויסגעשטעלטע אויף אלטע בלאנקעטען, קאנען ברענגען דערצו, אז ווען אזעלכע זאלען אנקומען צו א רעגירט צום פראטעסטירען — וועט צוגעשטעלט ווערען א פראטאקאל, און דער אויסשטעלער וועט זיין געצוואונגען צו בעצאהלען 25 מאל אזוי פיל וויפיל דער וועקסעל-בלאנק איז ווערט.

אלע אינהאבער פון אלטע בלאנקעטען (געוועלבער, טאבאק-געשעפטען, פאפיר-געשעפטען א. א. וו.) דארפען זיי אויסטוישען אין דער פינאנץ-קאמער אויף נייע.

די נייע פעראָרדנונג איז אויף די אלטע בלאנקעטען נישט חל. ווען דאס וועקסעל ווערט אויסגעשטעלט פריהער ווי פארן 31 מערץ ה. י.

כשר לחג הפסח
כשר לחג הפסח

די בעסטע ווינען —
צו די ביליגסטע פרייזען!

יעדער קונה מוז אין זיין אייגענעם אינטערעס בעזוכען די לאנגיעהריגע בעקאנטע פירמע

„באַרוויי"

אינהאבער:
מענדל בארנשטייך
לאדז, נאוואמיעסקא 30, טעל. 58-210

וואו מען בעקומט לכבוד פסח די פיינסטע ווינען, גפן — אהן אלקאהאל, פרימא ראדזינען-ווייך, גוטע צמוקים (אהן אלקאהאל) 1.50 א קווארט.

אלטער אונגאר-ווייך,
בעריהמטער ארץ-ישראל-וויין פון פתח תקוה, אריגינעלער מעהר. שפּריט כשר לפסח
אלעס צו קאנקורענץ-פרייזען!

קומט און איבערצייגט אייך!

ראדיא-פראגראם

זונטאג, ד. 9-טען אפריל 1933

10 00 גאטעסדינסט. 11,57 צייט-סיגנאל. 12,05 טאג-פראגראם. 12,10 קאמוניקאט. 12,15 סימפאנישער פריהמארגען, רעפעראט. 2,00 פעליעטאן. 2,20 קאנצערט 4.00 פראגראם פאר יוגענד. 4,25 גראמאפאן. 4 45 רעפעראט. 5,00 קאנצערט. 6.00 מוזיק. 6,45 פערשידענעס. 7,00 ספארט פון לאדז. 8,00 קאנצערט. 9,50 ספארט פון פראוויץ. 10,00 קאנצערט. 10,55 קאמוניקאט. 11,00 טאנץ מוזיק.

אויסלאנד

5,25 מאסקווא — אפערע. 5,30 דאווענטרי — שאפענס שאפונגען. 8.00 בריסעל — אפערעטקע. 8,15 לאנגענבערג — אפערע „דאן זשואן" פון מאצארט. 8,35 שטאקהאלם — אפערע. 8,45 רוים — אפערעטקע. 9,00 מיילאנד — אפערע. 9,00 שטוטגארט — אפערע. 9,05 לאנדאן — סימפ. קאנצערט.

מעלדונג

ביבליאטעק א.ג. פון ב. בארבאצאוו אל. קאשצושקי 9.

מיר מעלדען אז קראנענבערג אהרן דער געוועזענער ביבליאטעקאר איז צוליב סיסטעמאטישע געלד-מיסברויכען בעזייטיגט געווארען פון דער ארבייט אין אונזער אינסטיטוציע, און האט קיין שום רעכט נישט ארויסצוטרעטען אין נאמען פון אונזער ביבליאטעק.

ביבליאטעק קאמיסיע
מ. גארפינקעל, וויינבלאט
1878

צו דער אויפפירונג פון בלוט

טרינקט עטליכע טעג דורכאנאנד פריהמארגענס א גלאז נאטירליך ביטער-וואסער

Franciszka Józefa

עמפפעהלט פר יאַקטוירים

אלגעמיינע פערזאמלונג

פונ'ם וואיעוואדישען סאמיטעט פון ל.א.פ.פ.

דעם 2. ד. ח. איז אין בנין פון קרייז-געריכט פארגעקומען אן אלגעמיינע בעריכטס-פערזאמלונג פון וואיעוואדישען ל.א.פ.פ.-קאמיטעט.

פון בעריכט און דער דיסקוסיע האט זיך ארויסגעוויזען, אז טראץ דעם קריזיס, מאכט די ענטוויקלונג פון דער ארגאניזאציע ריזען-פארשריט סיי אין דער צאהל פון דער מיטגלידערשאפט, סיי דורך די איינגעקויפטע גאז-מאסקעס, סיי דורך דער ארגאניזאציע פון אינסטרוקטארען-קורסען, א. א. וו.

דער פערוואלטונג איז פערקלאמאציע ערטיילט געווארען אבסאלוטאריום.

טעאטער „סקאלא"
שרודמיעסקא 15.

לעצטע גאסטשפּילן טעאטער פון
פאראייניקטע אקטיארן
„פאקט"
לייטונג:
זיגמונט טורקאוו — אלעקס שטיין

אונזער יום-טוב-רעפערטואר:
דינסטאג, דעם 1. טאג פסח, 4 נ"מ
פרייזן פון 60 גר. ביז 2.20
דערדארפסיונג
פאלקסשטיק אין 4 אקטן פון ל. קאברין.
רעזשי: א. שטיין.

מיטוואך, דעם 2. טאג פסח, 4 נ"מ
פרייזן פון 60 גר. ביז 2.20
7 געהאנגענע
דראמע אין 5 בילדער פון ל. אנדרעיעוו.
רעזשי: זיגמונט טורקאוו.

מיטוואך, 9 אוונט
דערדארפסיונג
פאלקסשטיק אין 4 אקטן פון ל. קאברין.
רעזשי: א. שטיין.

פרטים מארגן.
בילעטן שוין צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער פון 11—2 און פון 5 נ"מ

טעלעגראמען

מארשאל פילסודסקי קאנפערירט

מיט'ן סאוויעטישען אמבאסאדאר אין ווארשא

ווארשא, 8 (טעלעפאניש)

די טעג האט מארשאל פילסודסקי אויפגענומען אין בעלוועדער דעם סאוויעטישען באטשאפטער אין פוילען אווסיענקא. ביידע מלוכה-מענער האבען אפגעהאלטען א לענגערע קאנפערענץ.

די ידיעה וועגען בעזוך פון סאוויעטישען פארשטעהער אין בעלוועדער האט אין די פאליטישע קרייזען געמאכט א שטארקען איינדרוק, ווייל עס איז דאס ערשטע מאל, אז פילסודסקי נעמט אויף דעם סאוויעטישען באטשאפטער. מען האלט, אז די סאוויעטיש-פוילישע בעציהונגען האבען זיך די לעצטע צייט בעדייטענדיג פערבעסערט.

יודישער פען-קלוב פראטעסטירט

ווענדונג פון דער פען-קלוב-צענטראלע אין לאנדאן

ווארשא, 8. (יט"א טעלעפאניש). דער יודישער פען-קלוב איז אנגעפרעגט געווארען פון דער צענטראלע אין לאנדאן, וועגען דער שטעלונג פון ווארשאווער פען-קלוב וועגען די יודען-פערפאלגונגען אין דייטשלאנד און וואסערע אקציע ס'ווערט אונגענומען.

דער ווארשאווער פען-קלוב האט געענטפערט אז ער פראטעסטירט שארף צוזאמען מיט דער גאנצער ציוויליזירטער וועלט געגען די מעשים תעתועים פון היטלערס באנדעס איבער די שוצלאזע יידען אין דייטשלאנד.

נישטא קיין קאנדידאטען

אויף די ערטער פון די אויסגעשלאסענע יודישע אדוואקאטען

בערלין, 8. (יט"א טעלעגראפיש). דער קאמיסאר פון די אדוואקאטען-קאמער האט גרויסע שוועריגקייטען ביים בעזעצען די אמטען פון די אויסגעשלאסענע יודישע אדוואקאטען, ווי ס'ווערט זיך ארויס זענען אלע אויסגעשלאסענע יודישע אדוואקאטען געוועזענע פראנט-זעלנער.

לעאן בלום אויף א פראטעסט-מיטינג אין פאריז

פאריז, 8. (יט"א טעלעגראפיש). דא זענען פארגעקומען צוויי גרויסע פראטעסט-מיטינגען געגען דייטשלאנד. מיט א גרויסע רעדע זיין ארויסגעטרעטען לעאן בלום.

דאנציג גייט אין היטלערס דרכים

דאנציג, 8. (ספ. טעל.) די ציוניסטישע וואכענשריפט „דאס יודישע פאלק" איז אפגעשטעלט געווארען אויף 3 חדשים פאר איבערגעבען ידיעות וועגען די געשעהענישען אין דייטשלאנד.

נישט אריער טארען נישט פערנעמען קיין מלוכה-פאסטענס

בערלין, 8. (יט"א טעלעגראפיש). לויט'ן נייעם בעאמטען-געזעץ קענען קיין נישט-אריער נישט פערנעמען קיין שום מלוכה-פאסטענס.

Dr. Trawiński
CHIRURG
przeprowadził się
na ul. Piotrkowska 116
tel. 215-86.
1867

דעם שענסטען און מאדערנסטען הערן=הוט

Wolf Belchatowski 12 פיעטריקאווער 12
טעל. 216=59

בעקומט איהר נור אין דער גוט-בעקאנטער פירמע

א גרויסער אויסוואהל פון די נייעסטע פא-סאנען און קאלירען אינלענדישע און אויסל. צו ביליגע קאנקורענץ=פרייזען.

Dyrekcja
KOLEI ELEKTRYCZNEJ ŁÓDZKIEJ,
Sp. Akc.,

zawiadamia niniejszym p.p. Akcjonarjuszów, że z dniem 18-ym kwietnia 1933 r. wydawane będą p.p. Akcjonarjuszom bilety bezpłatne na przejazd tramwajami na nowy okres od 1 maja 1933 r. do 30 kwietnia 1934 r.

Wydawnictwo biletów odbywać się będzie w biurze Zarządu przy ul. Tramwajowej No. 6 w godzinach od 8 do 12½ i od 15 do 17 (w soboty od 8 do 12½) za okazaniem oryginalnych akcyj lub kwitów depozytowych, przyczem na każde 50 akcyj wydany będzie 1 bilet.

Bilety, wydane na okres bieżący a znajdujące się w posiadaniu p.p. Akcjonarjuszów, po dniu 30 kwietnia r.b. będą nieważne. 1868

פערלענגער דיין לעבען!

מען קען דאס לעבען פערלענגערען, די קראנקהייטען פערהיטען, קראנקע היילען, שוואכע שטארקען, שמאל-קענדע פעסט און גליקליכע פרעהליך מאכען

ווער שטעהט אונטער יעדער קראנקהייט?

שוואכונג דער נערווען-קראפט, א געדריקט געמיט, פערדרוסט און ליבע פרהנד אדער אנגעהעריגע, ענטזיישונגען, מורא פאר א קראנקהייט, פאלשע לעבענסווייזע און פיל אנדערע אורזאכען.

א פרעהליך הארץ

איז דער בעסטער דאקטאר! ס'איז דא איין וועג ווי דיר צו העלפען, כדי דיין געמיט אויפצוהייבען, דיך מיט נייער האפנונג צו דערפילען און דער וועג איז זאגאר צו שרייבען און איהר בעקומט

גאנץ בחנם

א שריפט. אין דעם קליינעם האנד-ביכעל ווערט ערקלערט ווי אזוי אין א קורצער צייט און אהן שטערונג די נערווען, מוס-קעל-קראפט, מודיקייט, צושטריימונג, זכרון-שוואכקייט, אויסגעלאסט צו דער ארבייט און אנשטעהליכע קראנקהייטס-ערשיינונגען ווערען געהייטעט און בעזייטיגט. פער-לאנגט דאס ביכעל, וואס וועט אייך ברענ-גען האפנונגספולע שעה'ן.

פאסט-זאמעלשטעל:

Ernst Pasternack, Berlin So Abt. 136.

Lek. dent.
S. LIBERMAN
11. ליסטאפאד 46.
טעל. 172-06
נעהמט אן פון 4–7 נאכמיטאג,
פון 7–9 אווענד –
זענען די פרייזען בעדייטענד פערקלענערט.

מיר עמפפעהלען

אויף פסח

ווידזעווער אויסארבייטונגען

ווייסע סחורות, קאלירטע וועב און געדרוקט.
אויסשליסליכער פערקויף
„סעקונדא", בראק און רעשטלעך.

סחורות פון דער מארקע **OK** פון אונבעקאנטער ביז-איצט העכסטער קוואליטעט.

וועש

פאר דאמען, הערן און קינדער, ווייסע און קאלירטע אין א גרויסען אויסוואהל

הערן=קאנפעקציע

מאדערנע פאסאנען און די נייעסטע מוסטערן

שיך

עלעגאנטע און דויערהאפטיגע

שטרימפ און שקארפעטען

אין א גרויסען אויסוואהל

מיר עמפפעהלען גלייכצייטיג אלע אונזערע אנדערע רייך פערזעהענע אפטיילונגען.

KONSUM
PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.
ROKICINSKA 54. Dojazd Tramwajami 10 i 16

היינט איז דער קאנסום אפען פון 1–6 נאכמיטאג.

1683

זיכערע הילף און א רפואה!

אהן אפעראציע, אהן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פער-גיסטונג פאר קראנקע אויף ברוכען, פאר מענער, פרויען און קינדער, פערשידענע קאליקעס אין גוף, פאר הויקערס און פיס.

פערלאזט אייך נישט, ווייל דער ווינ-קעל-ברוך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאפ, אדער ווי א וואסער-קאן און עס פאלט אריין אין דעם פיס און דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטארבט. ספעציעלע געמאכטע הייל-באנדאזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראפעסארען מיט מיינע בעהאנדלונג און פון דייטשען פראפעסאר דאקטאר בראכירעגינגר בע-זייטיגט זיכער דעם שמערצען און פערהאלטען ברוך, אויך פאר הויקערס, ליימונגען מיט הייל-גארטעלען און אפאראטען פאר פערקרומטע פיס און פלאך-פיס, ספעציעלע איינלאגען אין די שיך, קינסטליכע געמאכטע פיס און הענד, גומענע זאקען פאר די גרעסטע קראנקע אדערן.

עמפפאנגט פון 9 פריה ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אווענד.

ארטאפעדישע אנשטאלט

Specialist J. RAPAPORT, Ortoped
von Lemberg **Łódź, Wólczańska 10**, tel. 221-77 front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס-פראפעסארען: פראפ. ד"ר בראנטש, פראפ. ד"ר י. מארישלער, פראפ. דר בר. קיעלאנאווסקי און אויך אנדערע.

מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.

דערמיט דריק איך אויס הארציגסטען דאנק דעם ה' ד"ר. י ראפאפארט, וואוינהאפט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10 פאר בעפרייען מיך פון א שווערען ברוך, אויף וועלכען כ'האב אזוי שטארק געליטען און כ'בין 3 מאל געווען אפערירט.

(–) **K.Hartman**, fabrykant, Łódź, ul. Franciszkańska 34

כירורגישער קאבינעט
Dr. Szreiber
איז געווארען איבערגעטראגען אויף
Narutowicza № 9
tel. 122-95.
אפעראציעס, אפאטרונקעס, האלז, שילאקעס אז"וו
היילאנשטאלט-פרייזע.

שטר מכירת חמץ
49 זאכאדניא 49
ביי הר"ר יהושע פרידענזאן
בהר"ר שמעלקי ז"ל מורה הוראה דפה.

Dr. med.
HALTRECHT
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 8 ביז 11 פריה, פון 1–2 מיטאג און פון 5–9 אווענט. זונטאג פון 10–1 בייטאג
אלע ארט אנאליזען.
פאר ארבייטסלאזע לעטשניצע-פרייזן

אכטונג לאדז און פראווינץ
די ביליגסטע און רעעלסטע
קוועלע פון אלערארט
לאנגע מלבושים
לאדז, אגראדאווא 1
משה לאבערשטיין.

Dr. med.
L. BERMAN
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07.
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוואכע - בעהאנד-לונג און סעקסועלע בעראטונג.
נעמט אן פון 8–11 פריה און 4–8 אווענד, זונטאג פון 9–1 בייטאג.
פאר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע-פרייזען.

DR. MED.
M. Glazer
הויט און וועגערישע קראנקהייטען
וואוינט יעצט אויף
ZACHODNIA 64
Telefon 185-49
נעהמט אן פון 12 ביז 2 און פון 7 ביז 8.30 אווענד.
זונטאג און פייערטאג פון 10 ביז 12 מיטאג
1697

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים=ספעציאליסטן
זאוואדזקא 1.
נאר פאר וועגערישע הויט-קראנקה. און מענער-שוואכע. אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליום מיט ספעציאליסטען פון אוראלאגישע און נערוועץ-קראנקהייטען. קווארץ-לאמפען עלעקטרישער הייל-קאבינעט, קאסמעטיק.
— טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד. — פון 11 ביז 12 בייטאג און פון 2 ביז 3 נ.מ. נעמט אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען, זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכם. בעזונדער ווארטע צימער פאר פרויען.
וויזיט 3 זל.

Starszy Felczer
S. SUSZKIEWICZ
11 Listopada 15, tel. 155-45
נעהמט אן פון 8–12 בייטאג און פון 18–20.
פיהרט אויס יעדע ערצטליכע פעראָרדנונג צו ביליגע פרייזען, בערוהיגט נאלשטיינער-שמערצן און נארקאטיק, שטאנדיג פרישע פיאווקעס. 1472

לעטשניצע
זגערזשער 17
נעהמט אן קראנקע אין אלע ספעציאליטעטן
פון 9 פריה ביז 7 א זייגער אווענט.
וויזיט 3 זל.

Dr. S. KANTOR
ספעציאליסט פאר הויט, וועגערישע און געשלעכטס-קראנקהייטען
וואוינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129-45
נעהמט אן פון 8–2 נאכם. און 4 - 9 אווענד,
זונטאג און יום-טוב פון 8–2 נאכם.

כירורגיש
ווענערין=קליניק
„SANATO"
s. z o. o.
אגראדאווא 10 טעל. 213-57.
1-טע און 2-טע קלאס
געבורטען זל. 175 זל.

Doktór
ŁAGUNOWSKI
powrócił
Piotrkowska 70
i róg Traugutta
Tel. 181-83.
choroby skórne weneryczne imoczopłciowe
Gabinet Roentgenoleczniczy.
Przyjmuje od 8[30] do 10 1 — 2[30], od 6 do 8[30] w w niedzielę i święta od 10–1.
Oddzielna poczekalnia dla pań.

לעכער צו וועש
י. ארדמאן
שרודמיעסקא 8.

יודישע מלבושים
איז די ביליגסטע קוועלע
און די בעסטע אויספערטיגונג
לאדז נאר אין **נאוואמיעסקא 10**
פראנט, 1-טער שטאק.

פאדערט פאר אייער געלד סחורה!
ס'איז נישטא קיין מציאות! אויב איהר ווילט
א גוטע פלאש וויין,
מוזט איהר אונבעדינגט קויפען נור ביי דער פירמע
משה אלטער, לאדז
בזשעזשינער 25 אדער פאלודניאווא 9
וואו איהר בעקומט אלע סארטען ווייך און מעהר
ווי אויך שפירט של פסח באמת גוט און ביליג.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה
פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער וויט שפאלטען
אין טעקסט—40 " " " " " 60— " " " " 4
נאכ'ן טעקסט—12 " " " " " 18— " " " "
אויסער דער שטאט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקרלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט) שפאלטען קליינע אנאנסען ביז 15 ווער-טער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז:
אין לאדז – 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען א היים. אויף דער פראווינץ – 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

פעהלערן, וועלכע ענדערן נישט פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקן די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און טער מין פון די אנאנסן איז דער פערלאג נישט פעראנט-ווארטליך. די אדמיני. איז אפען בייטאג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman